



G. A. Brederoods Spaenschen Brabander Jerolimo.

<https://hdl.handle.net/1874/372101>

G. A. BREDEROODS
SPAENSCHEN ^{939?}
BRABANDER
JEROLIMO.



AMSTERDAM;

By de Erven vande Wed. de GROOT, en A. van DAM,
Bockverkopers op den Nieuwen Dyk, tusschen de
twee Haarlemmer-sluisen. 1720.

1800
SPEISSCHER
KUNST
KUNST

Handwritten text, mostly illegible due to fading and bleed-through.

Handwritten text at the bottom of the page, including a signature and date.

Onder de weynig uytstekend geestige Spangiaerts, en is de Maker van Lazarus van Tormes nergens na de minste. want hy seker en bedektelyk de gebreken syner Landslieden aanwyft en straft. Desen is 't die wy volgen in syn eerste boekje, daer hy de hoverdye (die haar lién schynt ingeboren te zijn) levendig afbeeld in sijne kale Jonker: nu alsoo wy geen Spangiaert en hadden, of om dattet de gemene man niet en sou hebben kunnen verstaen, hebben wy dese namen, de plaatsen en de zyden, en den Spangiaert in een Brabander verandert, om dies wille, dat dat volkjen daar vry wat na swymt. Den Inhoud hebben wy na onse gewoonte, in vyven verdeelt.

Eerstelijk, Jerolimo Rodrigo vertelt syn overkomst uyt Brabant, syn oorsaak, het verschil van Amsterdam en Antwerpen, de verscheydenheden van 't volk, haar zeden en vorige grootheyd; alles met een verwaande hoogmoedigheid. Robbeknol een verloopen Bedelaar neemt hy in syn dienst, waar met hy na zyn ydele grootsheyt by der straten gaet bangeren, en endeling in de mis. Drie ourwe Klouwers bewysen met haar slechte manieren, spraak en kleding, de oprechte slechtheyd der Amsterdammers de Tyd, namentlyk de sterfte over meer dan 40 jaren.

Ten anderen, Jerolimo wel geveegt zijnde, ontmoet aen de Vesten by de mond van den Emstel, twe lichte Vrouwen, waar by hy den volmaakten Hoveling speelt. Sy meer geneygt tot zyn geld als schone woorden, willen dat hy haar sal leyden op den Kleveniers Doele, hy alsoo koud van buydel als heet van maeg, maakt veel blanwe logenachtige uytvlugten, en scheyd na veel stuypens en neygens eerbiedelyken: sy begekken den weg gaande, en verhalen den oorspronk van haar ontuchtig en ongeregelt leven. Den hongerigen Robbeknol tijd terwyl uyt bedelen: het welk hem joo getukte, dat hy zyn ledigen buyk, en zyne eerlykbertige doch arme Meester daar met spysde: en gingen voort (wel verzaad zijnde) t'samen teruste.

Ten derden, Robbeknol verhaalt den loop zyns levens, en zyn avontuur, Jerolimo niet by der hand zynde, zoekt vind en doorsnuffelt zyn Meesters Beurs, dien hy ryk van vrouwen en arm van penningen bevond. De drie koele Troevers verwyten elkan- der hare seylen: Ondertussen luyd men der Steden klok, alwaar

INHOUDT VAN 't SPEL.

ter Puye werd gekundigt, en verboden op lijfstraffe de Bedelarye, en de geraamde order over de rechte armen. Het welk by elk geprefen, maar by Robbeknol, en syns gelyke beklaagt werd. Een kyve kaker kyft en raast onbescheyelyk, doch sy werd besadigt van twee Spinsters haar gebueren: Robbeknol van de nood een deugd makende, komt by dese onwetende Wyven de Sevenpsalmen lesen, zo kreeg by de kost. Jerolimo vond eenig klein geld; waant hem selven de rijkste die daar leefde, by stuurt zyn knecht om spys en drank: Die ontmoet een Lyk-stacy, hoort eenige woorden, en loopt verbaast na huys. Doch dat over, doet by zyn boodschap.

In 't vierde, vertelt een Koppelaarster haar leven en neering. Robbeknol geladen met eet-waren, werd blydelyk ontfangen, en tyen datelyk met gragen lust aan 't smullen. Jerolimo ver trekt over maaltyd zyn af-komst, en meer andere geckelyke dingen, ondertussen komt Gierige Gerrit zyn Huisbeer, en Byateris de Uitdraagster hem manen, na veel beloven gaat den Armen duyvel deur, en leyt een Bankje.

In 't leste Doel, de Buren verstaan hebbende zyn vertrek, gaven de Schuld-eysfers zyn Bankerot te kennen, daar een groote beroerte uyt ontfont, over sulks de Schout, Notaris en Getuygen gebaalt, 't Huys geopent, vonden niet dan een oud beddetje, dat na veel woorden in de Stads-koken gebrucht wierd. In diervoe gen, dat zy allegader niets ontfangen, en onvernoegt weg gaan. Daar hebjet al seyd' het Wys, en spoog het hert uyt haar lyf.

Namen der Spelende Gefellen.

Jerolimo Rodrigo, de Jonker. Robbeknol, De Knecht.
 Joost, en Kontant, twee Jongens.
 Floris Hermensz, Hondtslager van de Kerk.
 Jan Knol, Andries Pels, Tomas Treck, drie Patriotten.
 Trijn Jans, en Bleeke An, twee Snollen.
 Trijn Snaps, Els Kals, en Jat Jans, drie Spinsters.
 De Vrouw van den Dooden, een deel Stommen. Byateris, een Uitdraagster en Koppelaarster. Gierige Gerrit de Huis Heer. Notaris Klerk, met twee Steeboon. Balich, een Tinnegieter. Jasper de Goutsmit. Joost de Buurman. Oijs Dikmuil de Schilder. De Schout met zyn Rakkers. G. A.

G. A. B R E D E R O O S

Spaenschen Brabander

J E R O L I M O.

E E R S T E D E E L.

Jerolimo Rodrigo.

T Is wel een schone Stad, moor 't Volksken is te vies
 In Braband zayn de liëns gemaynlyk exkies
 In kleeeding en in dracht, dus op de Spaensche mode,
 Als klayne Koningskens of sienelayke Goden.
 O Kayserlayke Stad! Handwerpen groot en rayck,
 Ik geloof nau dat de Son beschaynt uwes gelayk,
 In aboundancy van stayk, in schoonheyt van Landouwen
 In Karcken triumphant, in devote Kloosters, en mo-
 delte gebouwen,
 In muragie masief, vol alles, van rekreatie geboomt,
 In kayen en in hoyen, woor langskan dat hem stroomt
 De Large Revier, het water van den Schelde, (telde
 En supporteert tot over Meyr. Datte kik ou eenskes ver-
 Mayn avontuurkens met de dochterkens in de baer,
 Betteken en Mayken, en met haer nicht schoon klaer,
 Die over straet trip trap, en met sulken getepel „ gaet,
 Dat men her jugeert, en eltimeert voor 't slooije van de
 lepel „ straet,
 En van de Venus-buurt: 't soch say sayn wel gracelayk.
 De Gouverneur van 't slot die mindenhaer wel dwafelaik
 't Was sulken waperkaek een, g'en hebt ou leven.
 Hoedikwils heeft hy haer een keurs en een veurfchoot
 gegeven.
 Voor een bay-slopen. Wa was e kick ook amoureux
 Op Antonette de Tonrnay, en Janneken de Geus.

O't is een galant goeyken, 't zayn kordiale Princeffen,
 Zy braveeren de Werelt in ambitieuſe grandeffen:
 En hadde kick met hoor niet allegere gebancketeert,
 'k En had t' Handwerpen niet zo ſchandelyk gefalgeert.
 't Was daar in goeyen ſtoot, ik had wel ſeventig paar
 mouwen,

En mayn Krediteurs lieten may niet dan de deſe houwen
 En voort gae k ik hoor al het goeyken dat men was ver-
 trout

Van mayn gebourkens hier t' Amsterdam. Ik kik vreesde
 voor de Schout:

Want ik docht is 't fake dat ſy 't hem aanſiggen,
 Soo ſal hy myn op Steen of in de Stock doen liggen,
 Ik ben liever in de harmonieuſe melodive vog'le ſang,
 Als in de odieuſe ſlinkende boeyens en yſre klang.
 En ſo verren mayn gebuerkens may om 't hore ſpreken,
 So ſal ik hoor wel een leugen of een tre'ſneus in de han-
 den ſteken.

Ik heet nu bekans een mondt of wat meer gehad.

Hier ſayn veel goeyen liëns in deſen Stadt,

Die op goet vertrouwen haer goeyken laten bewaren

Aen andere, die alle kick, daer agter uyt meê varen:

Want of men ſchoon de liën (gelayk hier ſtaet) al ſiet,

Men kan daerom haer hert noch qualiteyten niet:

't Is tyd da wy die bot-muylen, die huylens wat fatſoe-
 neren: leren,

Men moet haer alt emetſeen ſpelleken en een klugteken

Moor wat? kene geen ruſt, 'k en mag niet payſiebel, „ſtaen

Zemers, ben ik rayk ſo moet mayn goeyken wil Inviſi-
 bel „ gaen. Bin.

Robbeknol de Knecht.

So lang als ik gewondet was, en om't hooft de doek had,

So kreeg ik altyds wat om Gods wil van de goê luy, als

ik bad:

Maer nou zy my geſont ſien, en myn geneſing vermerken

Nou is 't Godt helpjè jou luye bedelaer, gaet werken,

Jy bint jong en wel te pas: hy doet ſond' die jou wat deelt

Ver-

Vermits sijn malle barmhertigheit de regte arme ontsteelt
Wat raet dan? stelen en wil ik niet, daer steektme of de
wellig,

Al is 'teen aerdige kunst, sy helpt er meester aen de gallig
Dienen dat waer een ding, so had ik de besorgde kost.

Fer. uyt.

Soo waer ick van de straet, en van leeg-gaen verlost.

Was'er maer een rijk heerschap ik wou hem garen dienen
Gans lijden watte quaesten heeft die Jonker aen sen biene,
Hoe is hy uyt estreken, hy is wel vergult met dat geweer.

Ferol. Hoort manneken, soecktege een Meester?

Rob. Ja ick waerlijck mijn Heer.

Fer. Wel komt hier bymen, ik sal ou van alles wel verforge
Ik twijffel niet of gy hebt een goey gebeken gesproken
van de morgen:

Want ons Heer het ou verleent een goey meester an mijn

Rob. En ick sal jou, mijn Heer een goede dienaer zijn.

Ferol. Hoe is ouwen naem?

Rob. Robbeknol, tot jouwen dienst,

Ferol. Gy zijt een nettert.

Van waer seyde gy?

Rob. Van waer, van Emden Godt betert.

Fer. Ho, ho, een Emden potschyter, wel zeymers dat komt snel

Rob. Ja, ja, praet jy wat, d'Amsterdammers en Brabanders
kennen 't ook wel.

Fer. Dat is ook waer. Hede noch ouwers, of hede se verloren
En wa was hoor doen 't?

Rob. Mijn Vader was een Vries geboren,
Te Bolsssem in Vrislant. En mijn Moer was van Alkmaer.

Immers na veel avontuers en loopens kregen se malkaer.
Men Vaer was een meullenaer, en mijn Moer liep met de
veeringh:

Want hier eseyd, al seg ik het self, sy verstonder lijdig wel
op de neeringh.

Sy kond van buytene sien oft locken sou of niet.

Dat's nou el eveliens. Daer na, Jonker, so is 't eschiet

Dat mijn Vaer, slimme Piet (ik seltje seggen met luttel
woorden)

Uit de Backers koresacke meer nam als hem toebehoorde
 Fer. Dat gebrek is heel gemeen, 'tis de maniere van't Laht.

R. De Molenaers (mijn Heer) die hebbe nu een aer verstant
 Die speelen hout wat en geeft wat: Immers door't ver-
 loopen van goê mannen (uyt ebannen,

Soo wordender mijn Vaer in't heymelijk om egiesselt en
 Doen raekten hy by de Spanjaers in dienst, hier in de kryg
 Ik weet niet wat hy huer edaen had, sy kookten hem een
 vyg, (vernam,

Daer hy of sturf Als men Moer Aeltje Melis van fen doot
 So trockde met mijn, en met huer goetje hier t' Amsterdam
 En sy huirden een huisje en sy hing uit d' Graef van Emben
 En sy leyde slapers omgelt, en sy wos de Bootsly huar
 hemden,

En de klieren voor de luy, op de erven die hier lagen leeg.
 Daer na foorgebeurden t' (Joncker) dat sy aen Duckdals
 palfreniers knecht kennis kreeg:

Want liet hy brocht daer al tijn Meesters Linnen t' wassen
 Dees was een teclijke Swart, en sy was soo van paffen,
 Of, matelijc en schoon. Maer foey! wanneer een Vrouw
 is groen,

Soo sou sy t' met de bent, met een hond, ja met de duyvel
 Mijn Moer die was een ween, die quix en hiet van hof oet,
 was,

Die noch al-te-wel heugden dattet by slâpen soet, was.
 Wat het sy te doen? sy ging by de Moor leggen,

En sy beproefde of de Moor jaen soo fast zyn als de luy
 seggen,

Maer de schelm die vil huer in, als een nagel so hart,
 So dat se van hem ontving een moye jonge zwart:

Hoe blijd dat se was, dat geef ik je te bedencken.
 Heer wat brochter die Moerejaen al soet geschencken,

Van suykere van wyn, van wilbraet en van kleingebient
 En ander leckerny. Dan had hy een kapoen, en dan een
 imient, (dreck je

En dan geladeerde Duyfjes, of dan een Snipjen met tijn
 Soo koeterden hy huar in huar kraem. Och leyd hy! och
 mijn beckje!

Och doetje toch wat te goet, Ik stond van veers en keek
 het an;
 En dan kreegh ik al-te-mets van bystaen oock een streeck
 uyt de pan
 Daer deur kreegh ik hem lief, en sagh hem byster garen:
 Maer eertijds als hy puam begon ik te kryten en te baren
 Ik rits-evelde van angst als ick hem komen sagh.
 Dan riep ick, het sal donderen van desen dagh,
 So bruyn komtet ginder op. Mijn docht het was de duivel
 Of de bullebak: maer doen hy ons bracht broot en suivel,
 En andere suuyfleringe, soo van eten en van wyn,
 Doen doch hy mijn geen mensch, maer een Engel te zyn.
 In dese ommevang liep een jaer of twee ten eynden:
 't Gebeurden soo hy eens sijn soontje wat douwdeynden,
 Wat troetelde, wat kullen: wantet hem soo lief als sijn
 hart,, was,
 't Kint sag dat wy wit waren, en dat hy so pik swart,, was:
 Het liep na mijn Moer verbaest, en triep met een schrik,
 Och memmetje! memmetje! waerme, hier is heyntje Pik.
 Hy grimlacht en grijnsde, en schelde met een woordt
 Moer,, en Kyndt,
 Loopt aen de Galgh (seyd hy) ghy verbranselde hoer,, en
 Kyndt.
 Dat woor tje van mijn broertje dat vatten ik terstont, al
 was ick jong:
 Och docht ick hoe menig hoort men met een schotseren
 Een ander lasterlijck schelden en schennen
 Van de gebreecken daer sy selfste vuylst' van bennen,
 Door dien sy (als mijn broer) haer selven niet en kennen.
 Om kort te maken Joncker, dit komen en dit gaen
 Quam d' opheyer van 'thuys en de stalmeester te verstaen
 Sy leyden op hem toe met wachten en met waecken,
 Soo lang tot dat sy hem sien roven, steelen, taecken
 De haver en het hoy, ja tomen, stevels, sporen, quispels en
 Deck-kleen, beere-vellen, en ander goet dat ik niet noe-
 men ken,
 Al de gebitten, ja de hoof-yfers zelfs van de paerden,

Die hy de smids en de wage-boeren verkoft om halver
waerden ;

En t' huys stal hy al wat los was, fo van koper als van tin,
Van filvere lepels, bekens, tafel-borden, beitelens, in
Om de waerheyt te seggen, het was een dief in syn moers
lyfeboren.

In afmender na vraegden, dan wist hy nergens of, of't
was verloren,

En dit deed hy uit liefden om myn moer en broer te voen
Verwondertje dan niet, asje dit wel ander lui fiet doen,
Die uyt liefden van hare konke byneu haer eygen kas be-
steelen, (len ?

En geven 't hope hoeren, daerse mooy weêr mede spec-
Daer na worden ik gevangen en gelockt met list.

Wat sou ik doen Heerschip? ik seyden uyt vrees, al dat
ik wist, (kopen :

Hoe dat myn moer dit goetjen op het hoogste kon ver-
En doense my uitgehoort hadden, doe lieten sy my lopen
Doen vatten zy de Moor, myn stief-vaer by de neck,
En s'ontkleden hem moeder naakt, doe namen zy bra-
dent spek,

En lietent op sen rug al barnende druypen,
Hy wong hem als een ael, maer hy kon 't niet onkruy-
pen,

Dat most hy afstaen met gedult, al wast een harde saek.
De Wet gebod myn moer op pene van de kaek,
Dat sy by dese Moor niet meer en sou verkeerens,
Of men sou 't haer ook vreesfelyk verleeren.

Branden met spek, docht myn moer, dat behaegt my
niemendal,

Ik wil de kolf soo roekeloos niet werpen na de bal.
Doe heeft sy om die qua tongen, en ook om wel te leven
Haer uyt devocy in 't arme manne galt-huys begeben,
Daer dienden zy om Gods-wil trouensom de kost, wat je
mient,

En daer heb ik, na myn vermogen, myn brood ook
verdient.

Dan liep ik by de Doctoor of by de Apteker om dranken,
Of by de Barbiers om falf, of andere boodtschappen voor
de krancken.

Ten lesten quam'er een wettige, teetige, verfoorde blindeman,

Die verfoegt my tot fijn leyts-man: hy pratent mijn moer
foo an,

Dat fy my by die elementsche fiel beftelde,

Och Joncker, ick had een jaer werck dat ickje vertelde

Wat kommer, dat ick fomwylen heb geleen.

Jerol. Nu Robbeknol, al properkens, facht manneken, geeft
ou te vreen,

En dankt ons Heere Godt voor fayne goeyen gracy,

Ghy zijt hier ter keure wel gerookt te deser spacy,

Want ik kik fal ou triumphantelayk verfien met al wat ou
ontbreekt.

Een dingen jammert may, dat is dagge soo bot Hollands
spreekt.

O! de Brabantsche tael die is heerroyk, modeft, en vol
perfeccy,

Soo vriendelayk, soo galjaert, fo minjert, en soo vol cor-
reccy

Dat men't niet gefeggen en kan. Ik wou om duifent pont,

Dagge soo wel alse kik, of als men Peterken, verftont.

Ik lweer 't ou *par Die*, ghy foudt ou Hollandts verfaken

Want die ons verftoot die verftoot alle fpraken.

Was ou moeyer noch maegt, ick liet ou een Brabander
maken.

Onse tael is een Robfodi, nonparille sonder weergae;

Sen heeft geen komparacy by fuyverheyt van Holland,
by veer nae.

Rob. Ja, 't is een moye mengelmoes, ghy meughter wel van
fpreken,

Ghy luy hebt de Fransche, de Spanjers en d'Italianen vry
wat af ekenen.

De Brabanders flachten d'Engelsche of de Spreeuwen, fy
kennen van elcks wat.

Fer. s' Jafy wat fayn hier harlenlose botmuylen in de fladt
Rob. Sy zyn flecht en recht van leven, en simpel in den ftijl
 van haer gefchriften.

O eelekkaerten foumen dat lebbige Brabants fisten
 Of wannen, gelyk de Kruyeniers haer kruyen, fo waer
 as ik leef,

Ik wil wel wedden datter de helft niet over en bleef.
 Dattet Hof te Brussel eens banden al de uytheemfche
 woorden,

Dat ygelyk moft gaen daer fy eygen zyn, of daerfe t' huis
 hoorden;

Wat fouwer een goetje vertrekken: gants lyden hoe
 kael

Souwen de Brabbelaers staen kyken met haer arme jot-
 tooffe tael:

Maer nou zynfe hier soo vermaegfchapt dat menfe niet
 fou konnen fcheyen.

Jerol. Al hadje al de geleerden, Professoren en Doctoren
 van Leuven en van Leyen.

Slecht hoyen als gay zyt, moekt eensjens een acte no-
 tariael.

Gay liën en weet van hooffe tarmen, gay fchryft moot
 duyts t' eenemael.

Onfe Notariffen en Secretariffen verftaender pertinent
 op de pronunciatiën,

Dan trouwens 't is haer geodtroyeert, met edicten, pri-
 vilegien en gratien

Van 't Kaiferlayke Hof, ou't is een volcxken feer ex-
 ftreem.

Rob. De Paus van Romen met al fyn Cardinalen en breng-
 ter niet van haer teem:

En dat latenfer noch dunken datfe verftandige Schriben-
 ten bennen,

Sy fchryvenje daer een goetje, datfe as haer Vader-on-
 van buyten kennen.

Jerol. Woor woren de Hollandfche botmuylen? niemant
 van soo veel,

En quamper te voorschyn in ons magniflyk laik Reto-
ryk laik landjuweel,

Da was een dingen van d' ander Waerelt, 't is rekrea-
tiefla ik te lesen?

Moor siases *par Diofante*, waplogtender eleganten Poë-
ten te wesen.

Item daer hadtge Kastileyn, de Roovere, Gistelen en
Kolyn,

En Jan Baptisten Houwaert, dat kik bayloy goeye meester
zyn:

Da waren liëns vol perfecti; en van devine eloquency,
Ygelyk woordeken datse aggeerden, of nomineerden,

dat was een sentency,

Het minste datse sprooken da was een reffireyn, en dat
so extravagant.

Van uit-spraek, trots een Oosterfche Phar-heer, of Luy-
ters Predikant.

Een bay hoor rondeelen en balladen (met licencie magh
ick et vry seggen)

Daer mogen de Hollandsche boerelyke-dochters hoor
broek by leggen.

Rob. Werpt de Vlamingen niet wegh, myn Jonker, watje
doet,

Met huldere incarnatie, en Palleys vol minnen, en
fuykerbosjes soet.

Jer. Baste, al stillekens, ik hees genoeg van die mufte mis-
kienen Retrosijnen,

En mookt geen grimmaesen met ou enficht, mookt affe-
kick bonne mynen.

Og get stoot so wel datmen parmantig en gracelyke gaet
En korrumpert u trony niet, houtet in die form, door 't

ou in staet,

Zemers dats byfart, dats braef, dats groots, dats graef,

dats wel jentjens.

(jens:

Kuift en vaagt wel nettekens ou klekens en contrement-

Neemt tanfen de kladder, den borstel, den kleebeessem,
iulde?

Dagge een Brabander waert, dat wilde kikk om duysent
pont of honder gulden.

Ik sou ou annimeren en adresseren bay de grootste van
't lant.

Ik sal ou promoveren tot Doctor Juris door ou beestjael
vetstant.

Gay zyt een merveille van de Waerelt: Gay sult wel tot
hoogheyten raken;

Want ik sal ou Souvereyn van Hollandt en van Vrank-
ryk maken. (seur,

Een Marquisaetschap of Graeffschap dat acht ik niet een
Kapitaynschappen, Kornelschappen, Hartogschappen,
daer stier ik kinders met deur:

't Is may de payn niet waert om daer eens op te dinken,
Ik soude heel Gelderlant wel lichtelayk weg schinken

Ik kikk het die liberaliteyt met onsen Koning gemayn,
Die heel *Indien* weg geeft aen een simpel Kapitayn,

Al eer hy dat met magt van Soldaten heeft gewonnen.

Nu, ik moet ter Missen gaen in 't Klooster by de Nonnen.
Moor wat 'k ou vragen sou, sayde gay ook gedebau-
cheert,

Daer en is geen dingen so goet, als dat men spaerlayk
minageert.

Deminage (Monseur) passeert: 't beestig dat men veel
eet en drinkt.

Rob. Dit's al weer 't ouwe deuntje. Ik weet wel met wat
voet dat hy hinkt.

Ik loof niet of ik ben op sinte Galperts nacht eboren,
Dat's drie dagen voor 't geluk: nou geef ik et verloren,
De droes helpt my an de gierigers altyd.

Jerol. Wat stode en snapperkoukt, he?

Rob. Och Meister niet een mijt-
Schyt, schyt, niemendal, ik ben geen eter, wy sullen de
kost wel krygen.

Jerol. Een ajuynken, een ciepelken, een sneeken broot,
en twee vygen,
Dat's Heeren kost.

Rob. Een bientje daer een pont vleys vijffes an,, is,
Dat liegter ook niet om. En as daer een paar vaens kan,, is
Met Danzicker smockul, of met dat mannelijk Rostoc-
ker bier;

Daer ken ik het wel me of sien voor een uur drie of vier:
Dat sou wel seve luif seggen (wel verstaende) als sy 't wisten.

Jerol. Wat doen de liëns anders dan sey de spays verdreven,
en 't gelt verquisten? (weet.

De soberheyt is een deugd, diens gelaycken men niet en

Rob. Dat is geseyt in 't Duyts: fiet dat je niet veel eet.

Jerol. Och! 't is soo gefont op sijn juyste dyeet te leven.

Rob. Die raed mogt gy dan de krancken wel ingeven.

Jer. Monf. het is devin dat men de temperance observeert.

Rob. Gut Jonker, 'tis soogoet dat men wel teert en smeert.

Jer. Wat verschillen de mest verken van de gulfige beesten?

Rob. De grootste dronkerts (Heer) dat zyn de beste geesten.

Jerol. Wie doeget? hanneken, wilken, wuytjen, da niet dan
sielen zyn.

Rob. De treffelijkste geleerde die drincken de meeste wyn,
Ick segget niet om my, sey de wolf, maer om mijn scha-
mele moer,

O seker! die geen Rijnsche Wijn met suyker en mag, dat
is een boer.

Jer. De Hollanders, *par Die*, sy drinken als moffen en poepen.

En dan is dat goeyken soo wild, sy schreuwen, sy roepen

Als brayne loofeliens, als sezayn. Wayliens zeyn modest.

Zayn wy ter feest, wy soberen met eten en drinken, is dat
niet best?

Wy koustiseeren d' Usvrouwen met discour s' dat niet
vulgair is:

Wy charlateeren van onse participantschappen, en van
onse affairis.

Vanden handel van Indien, en vande Guinese Compagnie

Ick mayn zemers dagh een legioen Engelkens sie,

Affe kikk onse maeghdekens sie: 'tsoch sy zayn wel vro-
yelayck van geest.

Rob. Ick gis dat je my slacht, ghy hebt veel by eweest.

Obloetik heb fulken hunger ; ik wou dat ik al an 't
wangen ,, was :

Myn buyk raelt anders niet dan af myn keel gehangen ,,
was ,

Ferol. Nu 't sa laet ons gaen ter Kerken tot ons Vrouwen-
beurs, en hooren Mis.

En dan fullen wy sien wa wy fullenkopen van vlees of vis

Rob. Och! dat is een kragtig woort, daer praetje na myn sin
Och Priestertje, Priestertje hreestje, wat, sookryg ik hier
wat in.

*Twee Jongens en Floris Harmensz. hont-slager
met de baer nyt.*

Aert. Auwe wilje wyt' samenklauwen?
Ik ra stooft, Aeuwe schyt,
Aeuwen is sijn klauwen quyt.

Aeuwen. Y get galig-veugels, galig-veugels, laet men gaen,
Of ik selje 'k sweert, met de swiep om d' ooren slaen.

Wat ryeme dese besuchte bekrenckte schavuyten :

Kryg ik je in de Kerk, ik selderje waerachtig in sluyten.

Krelis. Aeuwe lampoot, krombien,
Ik hebje aen de gallig esien.

Aauwen. Hoe ryen myn dese verbrantste scherluynen? gants
lichters koom ik e by,

Ik selje de bullepees sook sackereels leggen in je sy,

Dattet jou heugen schik selje byget so ongenadig of tou-
wen,

Dat je by gansch ackrementen op een aertyd je mongt
wel felt houwen.

Aert. Aeuwen lampoot, Aeuwe lampoot, hebje dat hart
een reys,

Soo sal ik jou dat mes omdrayen in jou vleys.

Aen. Ik sal de baer neer setten dat loof ik je: o jy Gods gau-
we dieven.

Krelis. Dats voor jou lampoot.

Aen. Houtme die Jongens vast, ey lieven,
Keertste

Keertse om Godts-wil. Och soo houdse vast: loop schelmen dat gy jou beschyt,

Hoe quellen my die weérsoordige overgeve jongens altyt, Sy riblakken my wel machet helpen arme kreupele ouwe man,

Myn bienen die ryen myn so, dat ik myn niet ophouwen en kan

Hy gaet sitten op de baer.

Jan Knol, Andries, en Thomas.

Wel Floris Harmensz waer brengje de baer? wie isser doot Flor. Ariaen een Pyntje, Pete Barberen man, jou ouwe lagenoot.

And. Ariaen ien Pyntje doot? dood? doot? dat is wongder, Vertrout wat op de mens, in de Stad was geen gesongder Nog vaster mandie sowel in syn vleis en op syn leen, was

Jan Knol. 't Was jammer dat et sulken styf sinnigen korfelkoppigen Deen, was, (quaet.

Tho. Ey laet de dode rusten, segt van de afwesende geen

Flor. Daer hebje gelyk in Thomas Oom, 't gaetje wel jy grote maet.

Jan Kn. Het hy lang elegen, van wat siekten is hy gesturven?

Flor. Sy seggen van de gave Gods.

Jan Knol. Seljer wel ingaen durven?

Flor. Wel sou ik'er niet ingaen durven? dat is ook wat wel dat komt schoon.

Ik ga's nachts wel met de Graef-maeker in een kuil van twintig doon,

Ik deyrk sta mee in 't tolletje

So sal 't ook kosten myn bolletje.

En staet men in 't tolletje, al hebje dan alle kruyen en drogen van de Stad,

Ten baet geen lieve Moeren, men moet voort al hadmen een bort vuer 't gat.

Het volk trekt uit vrees weg, maer of men op tesselt, was

De doot komt over al, alwaer dat gy in een stiene muer gemesselt, was, (schilt:

De doot spaert kleyn nog groot, tegen de doot en is geen

Dacrom doertgoet terwyl gy kent, en leeft als gy sterven wilt:

't Is kunft te leven als de dood komt, fey de Nabuur in de
kooren mudden ;

Maer wat fey Malegys in 't begin van de fterft ! ik felder
myn gat uyt fchudden.

Hy koft by provifi al de drogen op van Doctor Schol , en
leyd' fe in een kift ,

En felve lach hy arme knecht in Jeffa eer hy 't wift.

Syn Vrienden en zyn Erfgenamen die hebben heur ogen
fchier uyt ekreten :

Maer al fturvender noch fo een vyffeszy fouwenfe wel
vergeten.

Alle dingen is nu wel , maer eerft waren zy bevreest.

Hoe hy gevoegelyk' fou geven toch fijn geest :

Want fiet zyn havix neus die hing hem over fijn mongt ,

Syn geest en ging niet uit of hy was in fyn neus terftongt

Soo quam het by dat fyn ziel niet kon verfcheyden

Ik geefje te raen hoe dattet Gys in 't left aenleyden :

Hy liet zyn achter-deur open ftaen ,

En daer is hy invifibel door egaen ,

Want fiet hy fchaemden hem felfer ,

Vermits hy meer een arme delver

Al een ryk Koopman fcheen , en als men 't feggenmoogt
't was een bloet.

Wat zyn die ryke kaek-haringen meer als flaven van
haer goet ?

Zy zyn willige armen al hebbenfe goet met hoopen.

Nog prysik jou Jan Knol jy felter geen langt om kopen.

Waer veur foujet ook fparen , veurje Moer of veurje
Breur ?

Jan Knol. Hoger niet Harlinger-man , Aeuwe jy gater al
wat meê deur.

Thomas. Al fturven al de ryke luy , Jan fouwer niet eens
om treuren.

Andries Byget Jan dat de hiele Stadt uyt fturf dan fouje erf
beuren ,

Want je Vaar was voorfichtig , die hetje ftee-kynd e-
maekt.

Thomas.

Thomas Dat geef ik je noch eens in drieën, dat's hem lustig op zyn hooft eraekt.

Ay lieve liet Jan Knol eens druil-oren, hy staet of hy sot is

Floris. Hoort hier eens Jan Knol, weet wel dat Deensche Thomas Bankerot is?

Had hy geen Pampieren Harnas of Quinkernel hy haddet slecht.

Jan Knol. Hoort hier eens Kocpman van Aelsluyden, komt hier myn lieve knecht?

Heb jy niet een bankjen eleyt eertyds in Westphalen?

Ik wil seggen dat je deur ging sonder de goe lui te betalen

En dan hietet nog dat je om de schrift geruynt hebt jouw

Lant,

't Is de Waerheyt, om de schrift die in 't boek staet of an de want.

Maer Karolus Quintus die heeft daer tegen geschreven,

Hoe dat men niet sulke Dieven behooren te leven.

De Brieven zyn met groote Letteren in merkelyken druk,

Wil jy se eens sien Andries Giet-logen so gaet op de nieuwe bruk,

En liet na de hooge Noort an de Volewyk daer staen staeken en stangen,

Daer sulje de Brieven met haer Zegelen bescheyelyk sien hangen.

Floris. Hoe voerje daer weer geest? wat dat mis? neen dat was egaert.

Jan Knol. Neen Thomas, wat mienje? ik ben voor geen Banckerotier vervaert.

Wat ryd myn dat volk? dat ik schoon maer een vrient an myn geslacht,, hadt,

En speelden hy Bankerot sonder noot, ik sou hem hangen dat 'k de macht,, hadt.

Men hangt wel duifent diefjes die door de armoede dolen

En die so veel niet en hebben, als so een schelm gestolen,

Dat een mensch tot een ongeluk komt door een ander, of door ongeval op Zee,

Of door ander avontuur, daer heb ick seecker meelyden
mee,

Of die't door syn Boekhouwers of Kaffiers wert ont-
schreven en ont dragen :

Die luyden zyn waerachtig rechtveerdig te beklagen.

Tho. Dat is secker waer.

Andries. Wel Jan Knol binje mal? of waerom sinje quaet?

Ian Knol. Ick seg men hoort de moetwillige Banckerotiers
te bannen van de straet

Jewers alleen, en soo zy dan buyten haer bepaelde besteck
gingen;

Soo hooren heur de jongens met slick te goyen en met
andere dingen.

Andries. Hoe veel doden Floris, hebben wy nou wel gehad
van de weeck;

Floris Goelickjes soo veel als lefent, of wat min, 't is op
een streck.

Wat vraegje myn dat? vraegt dat de labbe-kack en aen 't
Kerck-hof,

Die daer een hele achtermiddag staen en maken daer haer
werck of,

Daer staen die Lacrysters, zy an zy, dromel by dromel,
hangt aen hangt,

Daer hebje Elsje Koockleckers, en Styn Snoeps met haer
Linckermangt,

Vol gesoôn Karstengen en Aerdakers: zy snoeyen en zy
tesen;

Ginder staet Lys Gors in een sloep, en begint haer getyen
te lesen,

En staet en preutelt so rot, dattet schient dat sy garen'teyn-
delvaers hadt,

En heuer mongt die gaet aers noch aers, as'en tellenaers
syn aers-gat.

Dat is soo haelt niet uyt, of daer word van de dooden wat
epraet,

Wachtje voor dat klooitjes volk, dat goet weet van alle
katte quaet.

Daer hebjet; 't was sulcken loopert, sulcken vechter,
sulcken guyt.

Daer islet, deynken reys, onse Lobbrig is de Bruyt
Met Harmen Glad-muil, en zyn Wijf het gien maent doot
ewest.

Ick wetet, want onse jannetje Stroux die hetter speel-
noot eweest.

Heer, seyde Nelletje, hoe verweent is onse Klaesje boelen
ekliet,

Hoe ondeugt, hoe ondieft, sy moeder al mee hebben, sou
sy niet?

Een zilv're Sleutelreex, een blancket blaenwe rock, en
een doeck met slippen,

Dat sey murwe Niesje, soo strongtig, met sulke scheetse
lippen,

Dat je soud bepisse, dat ghyse maer eens aensacht.

Kint seyde, 't is sulcken kribbetje, ik raetje dat jy'er jou
voor wacht:

Want 't is sulcken kaeckster, sulcken snapster, sy swygt
niet en beet,

Ja deynk ick, so flacht sy jou, gy swygt oock al wat hy
niet en weet.

And. Maer Floris Harmenz is dat waer?

Floris Wabbetje klonters wister of,

Die sit daer op een Luyfel, of op een Pothuis, en hou-
'er net register of, (praet,

En daerom komt, datse altemet so deerlick en so droef,
Sy weetje op een prik hoe veel volks dat'er meê te groef,,
gaet,

Hoe veel rou-mantels, hoe veel korten, hoe veel huyken,
en hoe veel falien,

En hoe veel Wittebroots, de Rijcke-luy geven door de
Tralien,

En so veel gelts, Andries, datter het eynde is of eweg,

Nou ik mag gaen, eer ik je meer van die kaekebeyen seg.

I. Knol Myn grote kammer raet: gy moet hier noch wat staen,

Gy moet ons van de ouwe mannetjes oock wat verstaen.

Thomas. Nu set jou Baer neer. Wat so, komtby de Gefellen
Gy moet ons heur Legendes ook na't leven vertellen.

Floris. Myn tyd die is hiel kort, daerom maek ik geen lan-
ge teem,

Onder het Uur-werk in de Nieuwe Kerk, daer sit sul-
ken veem

Van ouwe praters, van koddenaers en van ouwe klouers
Met heur hangende hoofden, met hoge ruggen, en krom-
me schouwers,

Daer siren de druyp-neusen, zyp oogen by men kaer.

Dorstige Vrankje seyt, Mieuwes gy bent al tagtig Jaer.

Ik wetet aen myn selfs, gy en ik wy gingen school, tot
Heer Floris,

Licentiaët van Amerfoort. Maer wat een malle kay,
is Mee ster Kackedoris,

De Vent was geck, en hy meynden goet schik dat hy
wys, was,

Hy quam in Dirck van Diemens Tuyn, hem dogt dat hy
in't Paradys, was,

Wat hebje hem al diets gemaekt, gy praten hem toe

Dat gy een Konyn had als een Olifant, en het jongden
als een Koe,

En duysent sulke sticken. hoe dat gy een Ael had die so
lang was,

Dat hy in Engelant syn hooft op stak, daer zyn staert hier
an strangt was.

Hoe schuddebolden die ouwe kluiwer om de rabauwery,
En affe eenige schelmery hoorden dan quamen sy al nau-
wer by.

Vertelde Jan Selde-waer niet hoe dat hy om een voetjen
e noot was,

Van de oudste Harp-flager van Amsterdam, hoe hiet hy?
Jan Vlas,

Hoe hem syn Vaër in huys floot, en op hem begon te
grimmen;

Wat het hy dedoen? hy gaetje daer achter over de schur-
ting klimmen,

Hy gaet na de Bruyloft, daer hadje Frans Wittebrood
en Jan Trek,

Die koften van de Beer-steekers een tobben of twee met
dreck,

En sy groeven op de floep, en sy lieten 't daer in dyfen,
De leckere geparfumeerde foete kauw ghyfe.

Daer saten die lidtsers met de mangtels veur de mongt,
Mit dat men Noom komt tasten, valt hy bedoven in de
grongt,

Hy kreet en bruisden, het schein dat hy'er in versmagten
Je souwtje kruyst enne zegent hebben hoe hy vloekten,
en hoe zy lagten.

Stil, stil, seyden sy, wy hebbender wat veê veur,
En met foo klopten sy ongeschikt en leelik an de deur.
Met dat het Bruylofs volk over hoop quamen uit lopen,
So villen, engingen sy d'een de ander in de moster dopen:
Daer stonden se besuykerkoekt, aers noch aers ik weet
niet hoe. (toe.

En sulke potterytjes die metense malkaêr met schepels
Ik docht al-te-mets mogten hier sommige luy wat in de
hoekjes blyven,

Sy fouwender Almenacken, en nieuwe tyngjes en boek-
jes schryven.

Meenje dat ick'er meê gek? 't is waer, ik hebbet selfs
gehoort.

Adieu jan Knol, Tomas en Andries, want ik moet voort.

De twee Jongens, Joosjen en Kontant.

Joos. Wie wil knickeren kopen? wie? wie ses om een duitje.

Kontant. Schiet op om een paer hebjet hert, of ik stuitje

Joosje. Ik bender mee te vreên, kom an geefme de vier,
Komt jongen langt me je hoet, komt als een Man hier.

Kontant. Wat raje, jy kammeraeetje, even of oneven?

Joosje. Even.

Kontant. Een uit Joosje, siet daer leggender seven.

Joosje. Wel an kom ik ben te vreên, om die hiele acht.

Houd daer dan Kontant, stuit recht uit, hebje de magt.

Siet daer isset uyt, laet sien, en daer isser vier in:

O lieve neskebol, scheyster uyt eer ik mier win.

Kont. Jy bent een onreynigert, ik moetje opje handen letten
kom an mannetje mug, ik speelje by vyven op te setten.

Joos. Geefje myn ierst? ik geefje ierst en een schoot.

Kont. Wat braobelt myn die sijnert, datser een op sen poot.

Joos. O bloed datien ylacken bark-man, die jongen die kan
schieten.

Kont. Sou ik altijd verliesen, dat sou de Nicker verdrieten.

Joos. Hoe veel hebjer uyt?

Kont. Een en al de aren.

Datse velt en eschoten; o lansje ik selje dat wel of klaren

Joos. Sieje wel, dat is een span, ik set hem.

Kont. Ik hou meta.

Ygut schiet ik je op jou fantert, jy hebt'er niet een beet na

Joos. Hy is geraekt.

Kont. Hy niet.

Joos. Hy is al.

Kont. Hy is niet,

Jy sult myn de knickers weêr geven snappertje! so siet,
Lustje wat mit droge vuisten?

Joos. Gants lyden is dat byten.

Floris uyt.

Komt hier jy elementse jongens, ik selje lieren smyten,

Jy schelmen, hout dat en dat?

Kont. O jy slaet myn doot.

Joos. Ba neus! hinkepink! lamgat! Aeuwe lampoot.

Fl. Keerme de bengels! houme de jonges! houme de fielen

Kont. Hey Joosje, myn belte maet, komt laten wy gaen so o
ken oawe zielen, (sak.

Wy sullense die wraggelgat die lampoot werpen op syn

Fl. Waer syn de jongens gebleven? ly waren daer nog (trak.

Joos. O lieve Aeuwe lampoot, mienje dat wy na jou wat
vragen.

Fl. Kryg ikje, kryg ikje, so krygje de huyt vol slagen.

T W E E D E D E E L.

Jerolimo en Robbeknol.

Rob. 't I Shier ook gien deeg, 'k en wetet geen huis te houen
Want hier is honger ebacken en dorst ebrouwen,

Jer. Ba woor say de gay, dagge me niet en kuist.

Mayn mantel en wambays? sag say zayn soo gepluist.

Kom hier en sieget eens, gay moet me voorts wat keren:

En hedy geen borstel?

Rob. En hebby geen zwyns veren?

Daer isser gien in huys.

Jerol. Moor wat est dagge al segt?

Rob. Ik zeg niemendal Heer.

Jerol. Schikt my de lobbe recht.

En krygt my myn Bonnet met den royen plumagie,

En mayn stekade: gaet voort hals water pagie,

Met een suyv're dwael, en het vervult lampet.

Rob. Wat rydmede Vent? hy weet wel dat hy niet en het
Dan een gebroken pot.

Jerol. Moor wat roert gy de snater?

Rob. Siet Jonker, ik heb hier de hand-dock en het water,
Gelieft u ook iet meer?

Jerol. Ten komt mayn niet te pas

Te antwoorden asse kick aensicht of handen was,

Gay suit na mayn mont sien, en horen na mayn hemmen.

Haelt mayn yvoren kam. ik moet mayn hoor wat kemmen.

Rob. Hey dat isser ientje, soo myn oogen wis,, sien,
So isser nyt de start van een schelle-vis,, bien.

Jerol. Wat saydy een drol een: hoe staen nu mayn locken!

Rob. Sy krullen as een wyngert, seecker sonder jocken:

Jerol. Wat dunckt u van mijn hayr, en is 't niet schoon en
blont?

Rob. Gelijk een Engels Knyn, het werd al moytjes bont.

Jerol. Hoe staet mayn de Bonnet, en dese jente vaertjes?

Rob. Joncker jou hoetje staet wel netjens op drie haertjens,

't Is dubbelt ondieft.

Jerol. Hoe past my dese kraeg?

En staetse my niet wel?

Rob. Jonker is dat een vraeg?

En sou jou goet niet fraey, niet wel en aerdig passen,

Jou Moer het'er jou lyf van jonks na laten wassen.

Jerol. O Robbeknol dag' gewaer, dat is so excellent,

't Is banden ouwen Wolf.

Rob. Ik heb hem noyt gekent.

Jerol. Ik weet geen gelt so lief, daer ik het voor sou geven,

Want meester Thomis noit so goet mookten zayn leven,

Sie daer hoe daget gruyts daer af stuyft dik en vol,

'k Wed ik hou overmits daer meê een sak met wol.

Rob. En ik een Roggen-broot met dese beene tanden.

Al wast van twaelf pond, ik brocht het heel ter schanden.

Jerol. O 't is een goet stuk wercx, maer hoe? 't steekt door de

schay.

Rob. Dat 's op sen Hovelings, een Edelman staet dat fray,

Jerol. Robbeknol ick ga eens uit tot ons Pastoor en Koster,

Wat mis ik, payfse kik, mayn houten Paternoster;

Rob. Daer gae den armen bloed wel fier en moedig uit,

Dat 's op sen Genevoys, nou moytjens als de Bruit.

Jer. Wel Robbert maekt'et bedt, het huys wert jou bevolen.

Haelt wooter, sie wel toe, dat ons niet wart gestolen,

Soog'uyt gaet, sluyt de Poort, en legt de sleutel, dan

Op dese Richel, op dat ick in komen kan,

En slager eten gay, op dat 't geen Ratten verderven.

Rob. Quammer 'en muys in huys, hy son van honger sterven.

Hoe groots treed hy daer heen, hoe aerdig op zyn pas,

Soumen niet seggen dat het selfs syn Hoogheyt was,

Of iemand van syn Raed, so trotz is hy van wesen?

Heer daer ghy send de siekt' daer stierdy ook 't genesen.

Die dees mijn Heerschip sagh so kloek en wacker gaen,

En sou hy niet vermoen, hy had een t' segh gedaen

Die hups en lustigh was? maer wie soud konnen weten,

Dat gilt'ren noch van daeg, hy niet en heeft gegeten,

Dan een kruimpje droog brood, dat ik droeg op mijn borst

In plaats van een Tresoor, wel gruyfig en bemorst?
 O God! uw werken zyn van wonderbaer vermogen,
 Wie sou niet met deschy van welstand zyn bedrogen?
 De Jongman die komt'er an, en treet gelyk een Prins
 Die geenig dink gebreekt, maer die't gaet na zyn wins,
 Hy is wel uytgedoest en komt hier an brageeren,
 Al had hy duyfent pont om jaerlyks te verteeren,
 Wie sou eens denken dat zyn bulster of zyn bed,
 Geen daelder waerd en is met alles wat hy het?
 Wie sou eens denken dat hy smorgens kan gedogen
 Syn handen, aensicht, aen een vuyle slet te drogen?
 Ach dit denkt niemant! maer gy weet Heer, met myn
 Hoe veel dat hem gelyk in dese werelt zyn,
 Die meer om yd'le eer en pronkerye lyden,
 Als om uw' heyl'ge wil: O recht vermaledyden!
 En lichte glory van een sulken sot gemoedt,
 Dat ziel en lyf veeltyds hier bankroutieren doet.
 Wel hoe ben ik veer' met myn gedagt gekomen.
 Voor seker was ik daer geweldig op genomen!
 Nu wil ik binnen gaen en sluyten't deurtjen toe,
 Want't is voor al het best, dat ik myn werk of doe.

Detwee Snollen. Trijn Ians, en bleeke An.

Trijn. Neen gy gut Tryn dat waren noble Basen,
 O se kunnen een kan lustig werpen door de Glasen?
 En vangen se buytens huys, de jongste was een langst,
 Gants lyden ik heb myn buyk nu iens vol edangst,
 Waerachtig't was een Geelt, bymen sy, gants wongden
 Ik haet de droog nappen die gierige hongden,
 En ik prys werentig een ryke milde pol,
 Ik seg noch, o die knegt ken omgaen met een snol.
 Maer Annetjen segtmen iens, wat is'er wel op elopen?
An. Een moye Spaente Mat, daer wil ik wat mois om kopen
 Eer't deur de ving'ren druipt, is dat niet best Tryn Jans?
 Heer ik heb tulken sin in klikkers op zyn Frans,
 Ik worder schier wilt om, als ik se maer hoor kraeken,
 Ik

Ick segge dat, se fouweme wel gaende maecken;
Maer Tryntje wat kreeg gy?

Trijn. Een halve Pistolet.

Ick heb nou lefent wat goets, wat snuiterings verset,
Daer is myn Lommerceel, leest hoe veel moeder wesen?

An. Wat Characters syn dit, de Duivel mocht dit lesen,
Een kruisje, een krulletje, een streepje, *pargiert*,
Dit's Nickers-geleertheit door Heintjeman verciert.

Trijn. 't Is my alleens hoe 't is, asick an 't myn kan raken,
Dat doen sy slechts om dat het niemant na sou maken,
Ay lieve gaet eens meê, hier in de Verruwery,
Tot Pokdalige Neel, 't is doch hier dichte by.

Wel hoe schoorvoetje dus lgy moet nog niet verdwalen,
Dit wyfje sal voor myn eens met een inapgaen halen
Myn schort-bak, in myn schort, myn schorteldoek, myn
huick,

Ey fiet eens witten slet heb ick hier veur myn huick,
Ick spuw dat ick het sie, 't is vol stoppen en lappen,
En fiet ick sel te wyl een vaentje laten tappen:

Maer hoe floeide gy so met sulcken groot gewelt?

An. Dat loof ick wel, de vent wod eerit niet van gelt,
Hy loofden my een jack, twee rocken en een vlieger,
Specy in manum (seyd ick) Godt is geen bedrieger.

Ick sal 't geven (seyd' hy) so waer als ick hier sta.

Die zyn gelt te vooren geeft (seyd hy) die mint op genâ.

Doen seyde' ik, so veel te beloven en niet te geven,

Dat doet, borsje, de malle huy in vreugden leven;

Dat gat en boorje niet, seyde' ik, so Jongman sijn,

Ik ken so wel een boet, als de boeven mijn,

En met so sloeg hy munt. Ik sou niet kunnen spreken.

Of hy, of ik, of wie dat eerit opsloeg de deken.

Maer immers weet ick wel als ik hem sag se net. *Ier. uyb.*

So doch ik datter quam een Engel in mijn bet.

Hola hier komt 'en man die't schynt dat vry wat drok, het

Swygt: goeden dan Siegneur: weetje ook wat d' klok, het?

Jerol. De klok herteken lief die is ontrent den tien:

Moor's' jafus, wa geluck: moor Engelijcke liên:

Moor

Moor beeldekens van gout, met goeyen salutasy

Kus ick de handekens van ou beleefde gracy.

Kee hertekens woor heen dus sonder ferviteur?

Trijn. Wy wandelen met vermack, by dees rivier Monfeur.

Ierol. Triumphante Vroukens, met eer en deugt beparelt,

Die met ou oogkens dwingt de groofte van de warelt.

Uw alderminfte slaef die gay weet op der aerdt,

Die wenft ou al het geen dat gy denkt en begaert.

Ick bid ou Majesteyt haer soo laeg te verneeren,

Dat ik een letsken mocht met ou wat pour maneeren.

An. Dees bede niet alleenzy u geconsenteert,

Maer wy houden daer toe ons grotelyk vereert,

Soo wel door u perfoon, als door u reverency.

Ierol. Goddinekens gy verwint en schoonheit en sciency

De wyse Pallas, en de fuyv're Diaen,

De blonde Venus, en de Dochters van de Zwaen,

De Spartsé Koningin, die 'thoogmoedige Troyen

Ten bloet en brande brogt, en 't Griekfche Leger doyen.

O monarchale Vrouw! dat ou dien *Phebus* fagh,

Dat groote licht en sou niet stralen desen dagh,

Hy soude fayn karos en pyaerden laten rusten,

Om te gaudeeren en goddeeren in syn lusten.

Trijn. Met oorlof mijn Heer, ick kan u niet verftaen,

Gy spreekt als een Portugys, of als een Italiaen,

Gy loopt ons veel te hoog met u Poëtiferen.

Ierol. Provinciale Maeght, hoe kundy discoureren,

Gelyk als den Parnafs van Henfte-woter spuyt,

Soo vloeyen van u tong de fchone woorden uit.

De Muffen hebben u in plets van Moeyers speenen

Gevoeyert en gefoogt, met goeyen Hippocrene.

Wat kout ick fottebol, de Goeyen kleen en groot

Die houden hun Paleys, in 't midden van u hoot.

Sy fingen daer Musijk in retorikale finnen:

O gy Bataviersche Mercuralistinnen!

Zemers, Gelieverkens, ick beeld my woorlick in

Dat ick by menschen niet, maer da 'k by Nymphen

bin,

Die in de filv're vloet des Amstels dik wils bayen,
 En dagge op het Landt hier somtijds komt vermayen.
 't Stichtens dat ick ou sagh Heliconinnkens blydt,
 Kreegh ick vermoeyen dagge Jupyns Sufters zyt.
 Devine Dochterkens! Hertekens! hedert'fegen,
 Het geen ick admireer? Och Lief! ik denk wel negen,
 Princeskens ofge waet, en songt ons wat fraes,
An. Joncker hebje wat nieuws, geeft'et my Elen Baes?
Trijn. Ick selje weer wat foets ter gelegener tijd vereeren.
Jerol. Een bay-slopen Juffrouw, dat sode kick wel begeeren
Trijn. Dat's u ongeweygert een vuyft in uw oog.
Jer. 'k He daer een nieuw Lieken, maer'tis my wat te hoog.
An. Ey lieve laet eens sien! of wy'er wijs op vonden.
Jer. En breeks niet, want'tis my van den Hertog gesonden,
 Was't geen raer dingen Lief, hy hads my niet gestiert.
Trijn. Ick hoor wel datje met geen flechte luy verkiert,
 Mijn Joncker set u neer, ey later mijn eens kijcken.

Sy fingen, Betteken voer na Maryemondt.

Trijn, An, Jerolimo, Robbeknol.

Rob. Mijn bed dat is gemaect, nu mach ik eens gaen strijcken
 Na't Raempoortjens-styger, en vullen dese Pot
 Met klaer water, hoe nou? wel wordje nu niet sot,
 Ja wel beschytje niet? Myn Joncker by twee Snollen,
 Maer toch mijn lieve Man, lust jou noch wat te krollen?
 Ick sie mijn oogen uyt, ick pryftje soo mijn Vaer!
 Wat gaet'er voor de ruymt', soo twietjens voor een paer?
Jer. Juffrouwe is't niet schoon? sijn Hoogheits Hovelingen
 Die worden wild en broets, als sy da Lieken singen:
 d' Infante singt'et selfs; de Vrouwen van haer staet,
 Die schreuwent door het Hof, en krytent over straet.
An. Maer Joncker watje seght.
Jerol. Die wichters van drie Jaren,
 Die tylpent elcken een.
Trijn. Ja watte vreemde maren.

Jerol.

Jerol. De guyts en lackerkens die leeren dat veel eer,
Als haer Pater Noster of iets goets van ons Heer.

Rob. Wat of de geck al praet? *Mijn Heer wille wy ryfen!*

An.
Jer. O Joffrouw wildy my een courtesy bewyfen

Soo laet uw slave toe dat hy uw een jens kufft.

Trijn. Nou Joncker niet te stout, ay lieve hontje rust.

Rob. Ik lachme an me eyndt, hoe nou toe Joncker prover?
Hem komt meê als de luy een kermis-vreugjen over.

Jerol. Ick bid u laet my eens, is 't meug'layck latet zyn.

An. Komt Joncker laet onsgaen, en leyt ons in de Wyn,
Hier op de Klieveniers, daer gaen de nob'le basen.

Jerol. Ik he de moeyten niet, ick moet de noenent rasen,
't Gaet na den twelven toe, ick moet zyn op de Bors,

Om mayn Trafeycken en befoingien par fors.

Trijn. Wel Jonker ſchenkt ons dan een hallif stuk van agte

Wy fullen waer gy wilt binnen of buyten wachten,

Ier. Men ziel 'k en weet geen raet, een rijkman die het heet.

Juffrouwe 'k he geen tijd, ook wil ik dagge weet

Da mijn de Koningh ſelfs heet generoos gefchreven

Da hy my heet het ampt van ſyn Koetsier gegeven,

Dat 's een ſuperbe, gentiel en magnifijck,

Dies ſchouw 't Tavares viel; want 't is te mikanijck

Voor liens van ſtaet, als kick, zemers de glorioofen

Die moock hem niet gemayn met Masens en vuloofen.

En ſulcke gepuffel, een man van autoriteyt

Die vuygt ſich ſteets by volck van zynder qualiteyt.

Hierom Juffrouw dunckt my ben ick excuſabel,

Ten inſicht van mayn ſtaet, en is 't niet honorabel:

Want liens die in haer eer en reputacy, ſtaen,

Die moeten by geen wyn noch lichte nacy, gaen.

Behalven dat dees twee des menſchen welvaert kringen.

Soo raektmen ny't credijt door Vrouwen en door drinc-

ken.

Gracyoſe Vroukens, mayn tijd die is voorby:

Je vous baiſe la main. de Voſtre Signory.

Rob. Trouwe Luyckes je kent, wel Mieſter jy hebt grepen:

De

De Hoeren eygen, houd, jy sult jou hembde slepen;
Siet hoe dat hy syn kap geslingert en gesmeten „ het
Jerol. Ik kus de vloy, Juffrouw, die op u hond geseten „ het.
Trijn. Gaet heen gy grootse gek.

An. Gaet heen jy kalen neet.

Kongy hem verstaen?

Trijn. Half.

An. En ik niet en beet:

Ik docht eerst dat ons God een groot kadet verleenden.

Rob. Deur gaet myn Heerschip treen; hy was niet die zy
meenden,

De veugel was te schrael, ay siet de Swanen sien
Naiemand van heur volk, en juist en komt'er gien,
Neu ik mag gaen na huis, en schickent daer te degen:
Maer holla, ik en heb geen water noch gekregen.

An ende Trijn.

An. Y gut Fryntje het schein dat hy u wel bevil.

Trijn. Die hongs-klink, wat hy mogt dat ik niet seggen en
wil,

Wat sou die gatvink doen? hem schorte maer een praetje
Die Lands-knecht van de nagt dat was een ander maetje
Maer Annetje hebje lang geweest in 't groote gildt?

An. Ja al van myn veerthien jaer so rackten ik op 't wildt:
Ik woonde buytens huis, en daer ik quam te woonen.
Daer stoeiden ik altyds met de Knechjens, met de So-
nen:

Gy weet wel hoe't dan gaet daer men so stormt en malt,
Dat het kort hielde volk licht achter over valt.

Hoort hier, ik sel 't jou vertellen metten kortsten,
Myn Meisters oudste Seun die tasten staeg myn borsten,
Ik weerde my niet seer, ik lietet hem al doen:

Want siet hy hadme lief en ik was ook soo groen,
Dat ik hem togelde as hy my niet aenraekte.

't Gebeurden soo ik eens syn bedde wat vermaekte,
Hy greep myn in myn arm, en meet my op het bet,

Ik kantje niet kallen, wat hadd' de Knecht een pret
Eer hy quam tot sijn wil, δ myn! hy kon soo prachen.

Trijn. Kreetje niet?

An. Krijten? wat? ik barste schier van lachen,
Het ging men an men hart: Ja wel het was soo foet.
Hy kostme alle ding, een silv're vinger-hoet,
Een sleutel-reecx, een tas, een paer Engelse Messen,
Met een moye nieuwe huik: 't goetje was van sessen.
Ik streefden als een Vos, in myn beste geweyt:
Ik geleek Sondaegs meer de dochter dan de meyt:
Maer 't schynt wel geen geluk en mag hier lange duuren
Wagt een labbighe hoop van afgunstige buuren,
Die gingen by men Vrouw, die simpel was en slecht,
En seyden siet wel toe, de wagen gaet niet recht,
Jou meyd gaet dus verweent, 't is van haer niet gekomen
Jou Man geeft heur dit goet, of sy heeft 'et genomen:
Past op jou geld en la. Myn Vrouw die streed men an
Als dat ik my verliep met haer getrouwde Man,
Het welke ik ontfwoer by ziel, by sancte, by leven,
So lang tot dat sy 't haer ten lesten heeft ontgeven:
Maer niet-te-min so bleef 't geriffijt in haer zin,
Want wien de Jalousy ter herten eens laet in,
Daer sal zy haer een plaets in eeuwigheyt behouwen,
In 't Man-volk niet soo seer als in jalourse Vrouwen.
Myn Vrouw die ging me na, in huys en op de straet.
Hoort hier wat gaen sy doen: zy scheeren daer een raet
Waer door de bommel most eens endeling uytbreken,
Want s' hebben eens haer nigbt by myn vertrek verstekten.
Des nachts, na myn gewoont, soo ben ik opgestaen,
En by myn Vryer voort gerust te bed gegaen.
De Nicht quam uit haer hol en heeft een kaers ontsteken
En is myn proper na van liever lee gestreken:
Maer doese boven quam daer vant sy 't lieve paer
In alle vriend'lykheyt gelegen by men kaer.
De Moergaf myn menlak, ik moest men goetjen nemen
En gaan ten huys uit: hem stuurden se na Bremen,
Soo quam ik by de luy: wat sal ik je meer seggen?

Maer hoe quamjer toe?

Trijn.

Maer hoor ik feltje seggen,

Ik diende in den Nes in een huis wel vyfjaer,
 En famelde myn gelt en goetje wel te gaer,
 Ik won een grote huur, en ik kreeg veel geschenken,
 Van breng-loon, van verval, meer als men wel sou denke
 Ik schraepten so te hoop, want fiet ik hielt te raet,
 So dat ik kost en kreeg al wat dat vroeg op-staet,
 Daer na so docht ik eens een Kamertje te huuren,
 En gane by de buurt nyt wassen en nyt schueren.
 So ik docht, soo deê ik, ik was de weelde moê.
 Ik sey myn huur op: myn Vrouw die sag bril toe,
 Sy vraegde myn de schort, en of ik meer wou winnen
 En of ik was verlooft? of wat ik sou beginnen?
 Ten lesten quam'er uit dat ik op myn selven wouw,
 En fiet des Meys daer an so toog ik van myn Vrouw.
 Ik ging met me Speulnoot buyren dr Kathuisers,
 Daer quam een knegt by ons; een van de jonge vuisers,
 Een Soon van de Zec-dyk, ouwe Dirk hiet zyn Vaer,
 Die praten my soo schoon, wy maekten 't hylik klaer,
 Wy trokken na Haerlem; daer gingen wy logeeren
 In een goê Herreberg, by ander luy met eeren.
 's Nacht als ik lag en sliep so stal hy al myn gelt,
 Myn Zilver en myn Tas, die so wel was gestelt,
 En ging stilfwygend' deur, en maekten myn niet wac-
 ker,

En ritte an de wyndt, over veldt over acker:

Des morgens, Annetje, als ik uit myn droom ontsprong,
 Ik raste na myn Lief, die 'k nergens niet en vong.
 Ik riep hem by zyn naem, ik sag na Tuigen Tas,
 Ik sweem als ik vernam dat hy'er deur meê was,
 Den rouw die ik bedreef soo niemant kennen schryven,
 Myn huik die most daer toe nog voor 't gelagje blyven,
 Daer ging ik troostloos heen beschreyen myn Fortuin,
 Dat door de zyjel-straet, na Overveen in 't duin,
 Alwaer een Burger die ter jacht ging my verselde,
 Dien ik myn avontuut en ongeluk vertelde,

Hem jammerde myn leet: Ik dogt hem passelyk schoon,
En by vereerde myn een goude Fransche Kroon.

An. In dat veur niemendal?

Trijn. O dat kan jy wel deinken,
Wat dat de Haerlemers veur niet, een vreemt mensch
souden scheinken.

Siet die tyd liep ik ook, maer niet by ellick ien:
'k Wou liever een schytvlak dan een finerig broeckje sien

An. En hebje van dien schelm geentyng of niet vernomen,

Trijn. Niet anders dan dat hy van oosten is gekomen:

Ik ben met hem in regt, by so krygt hem de Schout,
Het kolt hem ligt de kop, alwaer zijn hals van gout.

An. Wat was 't voor een fatsoen?

Trijn. Hiel fraey, maer 't was een scheeltje.
Wel goeden dag in huis, wel hei? waer sinje Neeltje?

Robbeknol alleen nyt.

Hier is huisraet nog niet, het is hier woest en leeg,
Ja besem Vleugel, niets daer ik het huis meê veeg,

En 't heeft 'et wel van doen, sie 'k onder, sie 'k boven,

Her isser beklontett, beraegt, en so beitoeven,

Dattet myn verwondert dat sulken Edelman,
Hem met dit byster nest te vreden stellen kan.

Wel wat sel ik nu doen? gaen uit sien om myn broot,

Want so ik langer wacht ik blyf van honger doot:

Myn Meester so myn dunkt, die heeft men al vergeten

En of hy noit en quam, sou ik dan nimmer eten?

Neen dat is niet geseit, 't is best dat ik heen ty,

De grote huiten an, de kleyne niet verby:

Maar holla! ik most hier de sleutel neder leggen.

Als dan myn Jonker komt, so heeft hy niet te leggen. *Bis*

Ferolimo.

Zemers 't gemeine volk is hier wel rauw en viel,

Ten maakt geen onderscheet in een pompeuse ziel,

En eenen groten siel, die simpel, slecht en tot,, is:

Zekers ik bedruif may dat hier het Volk zo bot „ is :
 Komt hier een Prins of Heer de Landen te besien ,
 Sy sullen haer respect noch reverency biên ,
 En met gedekten hoofd staen sy en speculeren ,
 En laten s' ongegroet en onge-eert passeren.
 Ons Brabant heeft de prys voorwaer van alle liên ;
 Het volxken is beleeft , en van een goet iugien.
 En eloquent van sprook , een gracioos in 't eeren ,
 Manierlyk opgequeekt als kinderen van Heeren.
 De minste Borger is soo vriendelayk , en so beleeft ,
 Dat hy de vreemde man geen quayer woorden geeft.
 Als hoort herteke Lief! wa soekt dy? wa begaerde?
 Na wien vraegde gy? na Peter de gelaerde?
 Ach Heer! 't is myn Compeer. Voort Gillis of Peryn :
 Brengt dese buiten-man by Oomken , Peers Cosien ,
 Naest de blaeuwe Boterham , by Hansses soons Groot-
 moeyers,
 Daer dichte by 't Bier-hoot. d' Hollanders sayn maer
 bloeyers.

Sy zayn niet generoos , hoe rayk sy gaen in 't swart.
 t' Hantwerpen geen so slegt die op de Vrydags mart ,
 Als men de Palmflag slaet , die haer Vrouwen niet kopen
 Borsten van goud en zyd' geciert met goude knopen ,
 En Rokken van Satyn . en Tabbaers van slouweel ,
 Die dragen ieder een : ja de Hoeren in 't Bourdeel
 't Zyn courasieuze liêns Maer is de sleutel buyten?
 Myn Jongen die is uit , ik mach de deur ontsluyten ,
 En vouwen op myn kap , en leggense te pars .
 Dan wil ik op de plets wa wand'len over dwars.

Robbeknal etende , vertelt syn avontuur.

Dat heeft zyn ouwe smaek; wel op myn magre konen:
 Nu moet je eens jou kunst en jou vermogen tonen.
 Siet hier is spek tot palm , hier hebdy 't al na wens ,
 Gave lever , goed broot , offen-muil , schape-pens ,
 En beuling , en koe-voet , hier is wel veul te banken ,
 Ik heb de goede luy wel hartig te bedanken.
 Obloed hoe kryg ik 'top? myn buik die staet al styf,

Want

Want ik heb schier een brood van twaelf pond in 't lijf,
 En daer toe noch een pan met excellente grutten;
 Daerom ben ik besorgt hoe ik die best sal nutten,
 Al weér-an seyde meyd, dat gater weér na toe.
 Elementen wat is dit? myn bakhuis dat word moe.
 Gants lyden, och wat raed? hoe sal myn Joncker kyven?
 De klok die is zo laet, het is al over vyven.
 Dat's gang, ik klop. O myn!

Jerol. Wel waer hebde te gaen?

Waer sydy doch geweest?

Rob. Och Heer wilt my niet slaen!

Want ik heb u gewacht al over de twee uren,
 Ten lesten ik en kon van honger niet gebuuren,
 Soo kreet myn holle maeg, die half was in 't slot,
 Dies ik myn self beval de goede luy, en Godt,
 En siet, die hebben my gegeven dese beetjes,
 Wel dat aensigt staet niet stuurtjes noch niet wreetjes.

Jerol. Ook heb ik ou vertuift met den eten, maer wat.

Ik beyde, gy en quaemt, ik ging toe toens en at:

Voorts hede wel gedaen ou Gode te bevelen:

Want 't is veel zaliger te bidden dan te stelen.

Soo help my Godt Robbert, 't is my in 't minste leet,

Een dingen bid ik ou maekt dat men niet en weet

Dat gay hier bay may woont: ik wil ou wel sweeren,

Het lode woorlijk may te nagaen mainder eeren.

't Es wel woor dat ik hoop dat ik niet werd geschent,

Vermits dat ik alhier soo lettel ben bekent.

En of God wilde da ik ware t' huis gebleven.

Rob. Myn Joncker ik behoef geen tol daer van te geven,

Hebt daer geen forge voor.

Jerol. Nu eet doch arme bloet,

Mischien wanneer ons Heer ons arremoed versoet.

Robbert, myn goeyen knecht 'sichtent ik hier quam

wonen,

Was ik noot wel te pas, noch hebt niet wesen konen.

Dit huis moet zyn gebout op een quay gront dunkt mayn

Ook zainder huifen die seer ongelukkig zayn,

Mits sy den huurling gemainlayck geen goedt
Aenbrengen, moor wel ramp, gelayck als my dit doet,
Daerom beloof ik ou, so haest de mont gaet strijcken,
Myn ongeluk en t'huis gelijck'lick te ontwijcken.

Robbeknol die gluurt ter zijen uyt.

Hoe loert hy op myn pens, hoe kijkt hy na myn broot.
Ai fiet hy trekt niet eens een oogje van myn schoot,
Die nu myn tafel is: fiet syn gesicht eens vryen,
'k Heb met den armen bloed waerachtig medelyen:
Want ik heb meenigmael geleden dat gewelt,
En ly ook dagelijcks het geen dat hem nu quelt.
Wat sal ik doen? hem noon? hy sal'tmy geen dank weten;
Want fiet hy seyde dat hy te middag heeft gegeten,
Nochtans meen ik dat hy te meer niet heeft gebikt,
Ik wou wel dat zyn smart een weinig waer verquikt,
Gelijk het gult'ren was doen hy my hullep smullen,
Doen ik syn hongers noot met kruimpjes ging vervullen.

Jerolimo.

Voorwaer Robbeknol 'k sie ou met verwond'ren an,
Gay hebt de besten aert die oit had eenig man:
Want wie ou eten fiet sou grocelayck van kookken,
Die kundy appetijt en nieuwen honger mookken.
Rob. O daer en hadje niet, maer 't is u holle maeg
En krytende gedarmt', dat maekt u nu so graeg
Ik weet wel wattet is, hy sou ook garen schranssen.
Verhaestje niet myn bost, ik selje voor gaen danffen,
Joncker lustje, tast toe, dat broot dat is seer goet,
Soo doet dees Koe-voet oock, en dees Pens is ook soo
soet,
Al waermen heel versact, men fouwer lust na krygen,
Geliefje eter af, holla, 't wil my ontfygen.

Jerol. Is dat Koeyen-voet?

Rob. Ja 't myn Heer, neemt dat aen.

Jerol. Ik koos voor dat beetken geen Kalkoensche haen.

Hy gaet met Robbeknol sitten eeten.

Rob. Wat dunkje by get? is die sack toe-gebonden?
Hy kluift de kloo'tjes of, veel reinder als syn honden.

Jer. Och dit 's lacker ding!

Rob. De faus daer gy 't meê eet,
Dat is het lekkerste dat ick ter werelt weet.

Jerol. By goy het smaect my met sulcken goey behagen,
Al hay 'k niet geten g'had in twee geheele dagen.

Rob. Juist ra gy 't op sijn hooft, als gy de waerheit spreckt,
Ik denk dat jou de spys niet euvel op en breek t.

Jer. Brengt my mijn drink-vat hier, dage se niet vermindert.

Rob. De Pot is boorde vol, sy is noch onverhindert.

Jerol. Gaet na de Ledekant, neemt de Tapeet van 't Beet,
En vouwt het ammeloocken, met meynen Servy et,
En legger op 't Schappra.

Rob. Ik sel 't wel doen mijn Heer,
Hier hebben wy de May, zyn Hovaerdy al weêr,
Hy wil zyn Graviteit met groote woorden houwen,
En hy het niet en scherf om zyn neers meê te klouwen.

DERDE DEEL.

Robbeknol.

MEn seydt, die wel drinkt, slaept wel, en die wel slaept
en doet geen sonden.

En die geen sonden doet, die wordt sluitelick saligh be-
vonden.

Maer ick heb wel geslapen, en eens genoeg gebanckt,
Dan ick heb mijn geluksaligheyt noit nog seer bedaunct.

Wat loopt een mensch opaerde verscheyde avontuuren?

Wat moet men al kommer-kans en ongemak besuuren?

Weet dit niemant niet? Die vraegtet, die vraegtet myn,

Die alleen weet en proest, wat wy onderworpen zyn,

Door de versochtheyt van de ramp by my geleden,

Van honger en van dorst, en meer elendigheden,

Van swerven gints en weêr by vyant en by vrient,

Wat sonderlinger volk soo heb ik ook gedient?
 Wat Meester dat ik kreeg, hy was suinig en sparig,
 En d' een was altijd meer als d' ander vrek en karig,
 En nu heb ik 'er een die geeft men spys en broot,
 Maer die ik self de kost te geven ben van noot,
 Nogtans heb ik hem lief, want siet daer staet geschreven,
 De geen die niet en heeft, die kan ook niemant geven,
 En of ik schoon gebrek op 't alderhoogste leê,
 Soo nad ik steeds met hem noch mede-lijden meê.
 Daer is den armen bloed strax in zyn hembt gelopen
 Hier achter op 't gemak. Ik moet syn Buil eens stropen,
 En snoff'len die eens deur, soo raek ik uit 't vermoên.
 Holla! ik moet in sijn broek eens gau huissloeking doen
 Nu in zyn wambasje, en nu eens in zyn mouwen,
 Gants doot'lik heb de beurs, sy heeft wel duizent vouwen
 Dit's niet, niet, niet, mei niet, niet, niet, nichel is
 hier meest,

Het schynt datter geen gelt in lang in is geweest.
 Och dit's een arme droes! Voor waer hy is regtvaerdig,
 Om zyn armoede, myn medogentheyd wel waerdig,
 Maer ik haer wel met regt myn blinde gierige Mielter,
 En die ongelukkige en nauw gefette Priester.
 Den een die kreeg de kost waer dat ik hem voor gong,
 En d' ander kreeg de winst van myn geleerde tong,
 En lieten my daer toe van scherpen honger sterven.
 Ik sal (dat kenne God) geen Hof-Jonker sien swerven,
 Of ik sal denken strax, wanneer hy my ontmoet
 Het gaet de Kalis als 't myn arme Meester doet,
 Die ik doch liever dien met zyn behoefstigheden
 Als d' andere, en dat om myn voorgaende reden.
 Maer een ding wild' ik wel, dat hy kende zyn staet,
 En dat gy niet enging zo trotz gelyk hy gaet. (wen
 Dan 't schijnt wel 't is een wet die slip werd onderhou
 By het Brabantse Volk, so Mannen ook als Vr ouwen
 Al dat verlopen goed zyn al Joiters en Montfieurs,
 Al hebben sy (als ik) geen penning in de beurs.
 De Heer die wilt verlieen, eer sy ons ook verderyen;

Offy fullen, zo 'k vrees, noch in die sonden sterven.
Nu ik wil binnen gaen, eer dat hier komt myn Heer,
En vouwen daer de beurs in duysent ployen weer.

Jan, Andries, en Harmen.

Jan. Bon's jours, wat roester? wat nieus Andries en Harmen?

Andr. 't Gaet zo wat heen, maer niet als 't hoort, het Land is vol allarmen,

De een wil ons hier, en d'ander daer op 'tlijf, ô dit is quaet werck,

Daer is inlandsche twist, en scheuring van de Kerck.

Als de Kickevors ende Muys dus t' samen haffe bassen.

Soo mocht de kuicken-dief wel schielijk haer verrassen.

Harmen. De laecken van de Wereldt die gaen wel wispel-tuur.

Jan. Wat schaet dat Harmen voor u? 'tgelt u de Wagenhuur
Jy bint van Twent en Drent op een stroo-wis komen dry-ven.

Har. Maer dat is niemendal, ik so goet als jy met u vyven,

Ik heb hier meer gebrocht als jy, versta je dat Jan?

Gy quaemter met u kale gat, en ik had myn klieren an.

And. Dat's waer, wel betaelt, wil jy met de vreemde gecken

Dat sou ik en sommige myn wel dapper aentrecken.

O lieve Jan hadden wy 't en een ander niet gedaen,

Het sou hier mogelijk nergens na soo wel niet gaen.

Jan. Soo qualijk niet, segt zo, want met de waer van buiten,

Soo kregen wy in 't Land veel afgerechte guiten,

Want dat ons is gebrocht, of datter is gehaelt,

Dat is (God betert) hier te kostelijk betaelt:

d' Oude eenvoudigheyt, daer wy soo veel van spreken,

Quam door het nieu bedrog, wel haest den hals te breken

Waer is nu dat geloof en die Hollantsche trouw?

Die is soo veer van houck voor diese soecken souw.

Doe was een woort. een woort, nu moet me listig schryve

Indien men wil bewaert voor loofse liders blyven.

And. Wie brocht hier de neering en de koophandel als wy?

Jan. Wie brocht hier de vlasheyt en boevery als gy?

Har. Wie brocht hier de scherpheyt in u onbeslepen sinnen;

J. Knol. Wie brocht hier de boosheit om onse deugt te winnen?

Wanneer ik dit gedenk in waerheyt, so dunkt myn
Dat wy noch verre an de quaedste koop noch zyn.
En wat Wissel dat wy met vreemdelingen sluyten.
Soo weten sy altijd de Burgers wel te snuiten.

Harmen. Het spul dat heet siet toe, maer als men 'twel besiel
De Hollanders en zyn op ver de beste niet.

And. Het moet al duister zyn daer dat volkje sal dwalen.
Gants lichters dat ik mocht, ik souje wat verhalen.

J. Knol. Andries praet so garen van alle menschen quaet.

Andries. En om een logen Jan so weetje lydig raet.

Harmen. Wel ik beding dat wy onder ons drien spreken
Eerbare woorden, en van alle mans gebreken,
Doch of ik wat vertrok, niemand en trekt hem an,
Maer lacht en denkt hy mient voor my een ander man,

J. Knol. Wy sullen wy dan quaet van al de luy versinnen,
So is het best dat wy van ons selven eerst beginnen.

Har. Dat's waer, dat's recht, maer Jan 't is tegelijk bekent,
Dat gy een snuiver en een groten dronkert bent.

Jan. Dat liegje niet Harmen, maer ik en smyt geen vrouwen
Men weet wel wat voor huis dat gy hier pleegt te hou-
En is hier een hylick te troffen in de Stadt, (wen
Daer hebt gy Anderies het maek-gelt of gehad:
En wasser een bankerot dat wist gy juist te maken,
Maer daerom hiet gy ook de voorspraek van quâ faken.

And. Also; laet omme gaen, so krygt myn vaer ook wat,
Hoelang is 't wel geleen dat gy de pocken hadt?
Dat's nou al evenliens, doen gy so slinger-bienden;

H. Met die kaets is 't agtien, Elk bid hier voor sijn vrienden
Waer bleef het kleine kyndt van uw Sustler de Non,
Die by nacht so sijntjes by Heer-oom lopen kon?

J. Kn. Verklaert hier eens Harmen voor dese goede mannen
Waerom dat je bent te Ditmars uyt-gebannen,
Dat was niet om u deugt?

Harmen. Hola Jan dat is te hoogh,
Hoe na mienje begut dat ick niet en doogh;

Neen

Neen bylo, praet so niet, want ik ben van den vromen,

And. Vromen? gy slacht de stronkt gy benter van gekomen,

O lieve man! men kan jou, en jou geslacht,

Wie isser toch die jou, of die de jouwen acht?

Harmen. Ja, acht of niet geacht, daer leyde niet an bedreven,

Mocht ik met elken Kind een tonne gouts maer geven,

Ik wed dat ik eer lang ook op het kuffen sat.

En dat de best van al my om myn Dochter badt,

Men weet het heden sdaegs so abel te besteken,

Elk soekt de slechte luy so deeg'lijk te bepreken,

En al waren d' Amsterdammers niemendal graeg,

So zouwer wel een Zeeuw, of een van 's Gravenhaeg,

Hoe wel dat sy niet veel van de Koek-eters houwen,

Also een macke Moer minnelicke garen trouwen,

Alffer maer gelt en was, 't is nu een ander tijdt,

Al waer ik Truk of Jood ik worde wel gevrijdt. (gen

Jan. Gy segt de waerheit, maer men mag somtijts niet seg-

Want daer is een volkje die weten so uyt te leggen,

Dattet sond en schand is, ik hebbet self besocht

Aen dingen, die ick van mijn leven niet en docht:

Lijd en mild, swygen best, so hoeft men niet te sorgen,

Har. Segt ons Andries wat nieuws hebben wy vande morgen

Wat isser omme gaen gilteren of te nacht?

Isser yemant gevangen of verkracht? (ten?

Geroesmoelt, gequest, gerankoolt, nog glasen uitgesine-

Gy bent een man die alle ding eerst pleeg te weten,

Gy bent des morgens vroeg voor dag al op de brug;

Daer neem jy de tijngjes uyt de nest eer sy zyn vlug.

And. Maer, Jan, ik heb gehoort en ook van daeg vernomen,

Datter goet excellent Engels Bier is gekomen.

En gister avont laet isser een jonge Meyt

Op de Haerlemmer-dijck van een Knoet neer eleyt.

Jan. Knoet? van een Weltsaeling, so heb ik hooren spreken.

And. Obloed krygt hem de Schout, dat wil hem suur op-

breken.

Harm. Al kreeg de Schout hem al, hy mackten dat wel of.

J. Knol. Het Hof Provinciael krygt selden daer yet of.

And.

And. Een Meit neer geleit? foei! dat hoorden ik noit seggen,
De droes wat schelm is dat? een Meit neer te leggen?

Harm. O lieve Andries-Oom dat geschied nu so veul.

Jan. 't Is gebeurt van een hals-Heer van Haerlem, de Beul,
Schoppen ien oog: op een rat moet hy rusten.

Andr. Of an een dieffsche gallig na sijn eygen lusten.

Melis Malmongt het gisteren een koohtien ehadt

En ongte Jan die kreeg het luyer aen sijn gat.

Dirk het Elsje sujcke ontyge stucken verweten,

Ick segje dat, een hongt en souwer niet of eten;

En sy sprak hem weêr toe, aers noch aers of s'em vong.

Dat Wyf het de Nicker of sijn speul-noot in heur tong.

Jooft Dircksz is van daegh na Vlaed'ren gevaren,

En sijn buur-vryer Klaes die sal sijn wijf bewaren,

En sluit het voorhuys te degen na zyn sin,

Soo komter niemant vreemts by nacht ontydig in.

O't is een veersient man, hy weet dat wel van buyten,

Datter niemant in en mag als Klaes de Poort wil sluyten.

Och de voorsichtigheyt is wel een groote deugt,

Sulcke wijsheyt was hy al in zyn jonge jeugt.

Warenar het zyn pleyt en 't groote recht verloren.

En met *Grand Marchant* daer staeter qualijk geschoren.

En Hillebrand Droognap die heet een sul vere schael

Van dese nacht versoent aen Elsjen en Pruys-ael.

Dorst'ge Dirckje die wil sijn gelt niet verspeulen,

Maer wel verquams'len hier aen een malle meulen.

Dat kleine Mannetjen dat op d'executy loopt,

En de pockjes haelt op d'Erigoet dat men verkoopt,

Bleef gister avond aen een groot huys hangen.

En Jan de Pypesteller is van de Ratel-wacht gevangen.

En Harmen de Rafer is van Krank-hoofst gequest,

En ons aller Hans Jong is verlooft an een ouwe Best.

En broer Kornelis is getrouwt an een waterlantsé Tuitmeit

Maer sy wil hem niet, nu sy hoort dat hy zyn ayeren uit-

leit.

Jan. Andries jy weter of, waer haeljet al van daen?

Ick loof niet of gy moet onder en boven d'aerde gaen.

Harm.

Harm. Wel wat hoor ik daer? Wat wil dit wesen?

Andries. Het is de Steeklok wis? men salder wat of lesen.

Robbeknol, met een heel deel jacht van volk.

Het volk loopt na den Dam, wel wat of dat beduit?
 Daer sal Justitie sechiën, want de Steek-klok die luit,
 Daer moet ik meê na toe. en siense wat offmoeren,
 Maer of mense kastyd, selden sy haer bekeeren.
 De kussens raken uyt: daer is myn Heer de Schout
 Met de Secretaris, fiet, dat gy de mond wat hout.

Also myne E. E. Heeren van den gerechte der Stede Amstel-
 redam: aensiende het groot bedrog en toeloop der sterke luye
 ledig-gangeren, vagebonden, onnutte bedelaren en menigte der
 vreemde Armen, waer onder sig ook verschuilen en behelpen, be-
 spieders, nachrovers en dieven, om welke verract, dief-stal,
 ende plondering, als ook de Godloosheden van tuyschen, spelen,
 vechten, dronke drinken en boerdom te vermyden: mitsgaders
 de weynig voorraet van koren, en d' apparency van dien, ende de
 dierte die consequentlyk vallen moet tot grote beswarenisse der
 Gemeynthe, en tot verkortinge van onse eygen rechte behoefinge.
 Soo is't dat myn E. E. voornoemde Heeren hebben geordonneert
 en gestatueert; als sy ordonneren en statueren expreslik by desen
 dat nu voortaan geen Bedelaers, Land-lopers, Bayers-boeven,
 Troggel-sacken, Huyke-vacken, 't sy out of jong, kreupel, mank,
 melaets, ofte anders, en sullen mogen omme gaen, omme de ael-
 moesen te vergaderen, op Merkten, Bruggen, voor Kerken, Poor-
 ten, hoeken van straten: maer datelyk te vertrecken, op pene
 van openbaer geschavotteert en strengelyk gegeeffelt te werden.
 Gebieden ook myne E. E. Heeren dat niemant hem vervordere de
 Sergianten, Provoosten, en Opsinders, die tot sulken einde sullen
 verkoren worden, eenige molestien, geweld, ofte verbindeinge te
 doen in't executeren en 't apprenderen der moetwillige luye boe-
 ven en leegloopers, op pene als boven. Voorts dat alle regte armen
 sullen gehouden wesen hare namen, staet en woonplaetse aen te
 geven aen de Vaders daer toegestelt, om de waerheyt daer van te
 ver-

vernemen, ende des nood zijnde, bequamelyk inne te versien:
 Aldus gedaen by de Raden deser Stede: Actum den 18. Meert.
 Presentibus mijn Heer de Schout, ende al de Schepenen

BREDEROOD.

Andries. Jan. Harmen.

Andries. Wat dunk je daer of Jan? is dat niet wel bedocht?

Jan. Daer is in langen tijd geen beter werk gewrocht.

Harmen. Ja hoe wel dat men doet nog sal't iemant berespen

Andries. Ja wien? een deel gespuis van fielen, schudden,
 wespén,

Of ander gorlegoy van onschamel geboeft?

Harmen. Neen van eerlicke liên die d' arremood' bedroeft.

Jan. Te beter is't voor haer die haer rampsalig leven,

Indien sy haer gebrek en kommer maer aengeven:

Men salder in versien, 't is goed na myn verstant;

So bant men voegelykfl' de schelmen uit het Lant.

Andries. Als men den armen dus sou over al versenden,

Werwaerts so souden sy in 't leste dan be-enden?

Jan. Daer laet ick heur voorlien, hoe spreekt gy heur soo
 veur?

Hoe na vreesje dat gy ook straks sult moeten deur?

De luy die worden moê van dus en soo veel gevens,

Sy verluyn daer op die Jottoon en kromstevens;

Sy zyn de oorfaek van der rechter armen noot,

Die treuriglik verkoopt sijn schaemt om dat droog broot

En onder alle die de huis-suten hier spysen,

En suldy geen twintig Burgers kinderen wysen.

Haer hert is haerte groot, Maer Mofsen, Poep en Knoet,

Dat zyn troggelaers tot bedelen opgevoedt;

Dat bewijst de Riet-vink en noch de ouwe Wael,, uyt;

Maer de Haerlemmer-dijk, obloet! die levert ael,, uyt;

Wat woont daer een gesnor van Volk van wyt en zyt,

Daer is nauw' lijks een dag dat mer niet vecht en smyt,

Wat komter Vrydaegs een gerit ter poort indringen,

Van revelduische en van vreemde hommelingen,

Al gefonde Wyven, met besickte doeken om,

By hiele Vaendels vol, doch met een stille Trom,
 De Nieuwen Dyk langs, en voort door alle straten,
 Het volk is hier goet geefs 't blijkt an haer karitaten,
 Elk werpt syn aelmoes weg, want is het niet van 't mal,
 Dat men lieden geeft die 't verkaetsen met de bal,
 Sondaegs 'smorgens voor depoort, of daer yemers buiten
 Of verdobb'len met rabauwen en met guiten?
 Of ver-even-houtent, of hutselen met me'kaer?
 Of in 't kuiltje . of op-ichieten, of lechtse me daer?
 Wat voordeel doet haer 't gelt? niet, al zyn 't koop're
 duyten,

Men sieter bloed-storting en doot-slagen uyt spruiten.
 Ja moord en dievery: En worden se gevat
 Van Schouten Dienders of Soldaten van de Stadt,
 En raken sy in 't gat, soo sullen de Vis-wyven.
 Dit eereloose voorspreken en voorschryven,
 Of 't recht dat wort door 't gelt geblind-doekt en verdreit
 Door den yver van hare sotte barmhertigheid;
 En nog en mag men niet op dit misbruik eens schempen
 Noch schrollen op die geen die 't gelt onnut verslempen:
 En laten wyfen kint in kommer en in rouw,
 Daer men het vlytig voor de noot bewaren souw.
 Of kon den Overtoom of de Kathuysers spreken,
 Of Sloterdyk: wat souwer een bommel uyt-breken.

Andries. De Arrebeyders en de Dragers an de straet,
 Dat is een volkjen dat haer op den dronk verstaet:
 Wat dunk je by get Jan, en zyn 't geen leck're boeven,
 Die niet van waer 't bier is, (maer van wat merk is) kon-
 nen proeven?

Harmen. Sy benaerstigen steeds de middelen van 't Lant.

Andries. Sy benaerstigen steeds haer eigen sond' en schant:
 Sy misbruiken den drank en ook het goede suivel;
 Sy voerden het Lant, hoe? sy vorderen den duyvel,
 Sy helpen de Schoven en Sluiker wel aen gelt:
 Maer dat baet het Land noch Pachter niet een spelt.
 Wat Boeren datter zyn, worden sy mede-stander,
 Den eonen fiel die sal 't dan stelen van den ander;

Maer

Maer dese Brouwers of de gene die 't beschoyt.
 Of die het sluiken 's nachts, sy blyven noch beroyt.
 Behalven de Koopluy die eerlyk willen schynen,
 Die Kelders verhuuren an Frans en Rynsche Wynen,
 En halen do or een deur somtyds een vaetjen Wyns,
 En steelden Jaer op Jaer alsoo den Heer het cijns.
 Soodat de Magistraet niet beter op wil letten,
 Seo sullen sy het Land dapper ten achter setten,
 Daer zyn Wynkoopers die ook setten een gelag,
 En dragen stoutelyk een heelen nacht en dagh;
 En hadden sommige haer handen recht gehouwen:
 Sy souwen in soo kort gen grote huisen bouwen,
 Devroomen kyken toe, en sien dit an met leet,
 Haer nering wert verkort, gelyk men fiet en weet.
 Waerachtig 't is al laet, ik wil nu t' huis gaen eten.
Harmen. Ik heb ook etens lust, want ik heb niet ontbeten.

Robbeknol.

Obloed! nu mag men sien de vasten van ons huys,
 End' inwoonders zyn soo stil, soo stil als een muys,
 Wy spreken niet een woort, so seet zyn wy bedroeft,
 Niemand weet van de noot, dan diese treurig proeft.
 Wat raed gaet myn dog an? och ik kan niet versinnen
 Waer mede dat ik best de schamele kost mach winnen;
 Maer noch ben so seer beladen niet met myn,
 Als ik nu met myn Heer beowgen wel moet zyn,
 Waer sal hy armen man van nu voortaan af leven,
 Hy heeft nog geld nog pand en niemant sal hem geven,
 Maer 'k weet niet hoe ik 't heb, het schynt alliens by get,
 Of myn Jonker nimmer geen honger schier en het,
 Ik weet niet wat hy eet, nog ik kan niet bedenken.
 By wie dat hy mag gaen die hem het Noenmael schenken
 Of leeft hy by de wind gelyk het Kamejoen?
 En niet-te-min als men hem fiet komen op de noen,
 Soo steekt hy op sijn hoofd soo rustig over enden,
 Gelyk een wac're wind van schone swacke lenden.

Robbert

Robbert na is het tyd dat gy middel verciert,
 Geen beter als myn ampt dat ik jong heb geliert,
 Ik wil myn Evanjely gaen halen uit de hoeken,
 En gaene by de buurt myn brood met eeren soeken.

Trijn Snaps. Els Kals. Jus Jans. Spinsters.

Trijn. Dat roert jou niet, hoorje dat wel? Jan Kurkevaer,
 Jou Wyfmacheen hoer wesen, of jou dochter, of jou
 inaer.

Loop haen gy hoere dop, gy vat-vink by jou wortel-teef
 Gy hebt groot geluk malle pis-dief dat ikje bakhuys niet
 an mortel wreef,

Ik ben een Vrouw met eren, en so goet as jy of myns gelyk
 Wat ryt men dese rekel de Duivel dientje binjeryk,
 Is myn man een veugel? jy sel jou mout betengelen,
 Komter uit, hebjet hart, jou schrobber ik selje lieren veu-
 gelen;

Jy felt niemant veugel hieten, Jan hangat, versta je dat,
 Of blaest hem ierst een pont veren: de rest in 't Sout-vat.
 Ik segt nog eens op myn Burgerschap, jy felt niemant
 veugel heten,

Of jy sult ierst, walbarken aensicht, van syn eyeren eten,
 So liet. Ik sel jou dat veugelen noch kornen uytje gat.
 Ister by gants wongden anders maer recht in de Stadt,
 Komt een reys voor den dag honsklink! komt eens uit
 de koken,

Al het myn man in syn en reis een huis opgebroken,
 Wat schaet dat? dat en schaet niet, al even goet vrient.
 Al is hy een reis egieffelt en ebrantmerkt hy haddet ver-
 dient,

Ik weet het also wel als jy, dat ik jong voor Hoer liep,
 Al was ik jong, ik was so wys dat ik niet om myn moer
 riep, (man

Ik was om myn veertien Jaer al mans genoeg voor een
 En of ik niet deugen wil, wat hondert guldelingen gatet
 jou an?

Els. Nou Tryntje nou, nou 't is hoog genoeg, 't is lang e-
 noch gekeven,

Het hy watte seyt, 't is hem leet, men moet vergeten
en vergeven

Hy is best die best doet, weetje niet, een Hoer is een
vrouwe naem,

Die 't niet en is en trekt hem niet aen.

Trijn.

Als 't is, myn Faem

Myn eer! myn eer! myn eer! myn eer! die sal hy mi
verbeteren,

Of ik sel hem, sie daer met dat mes na syn gat veteren

En of in de Stad van Hoorn, myn oren staen aen de kaek

En offer myn Vaer gehangen is, is dat so groten saek?

Daer hangt zo menigen vromen man, daer leyt niet al
bedreven,

Hy brogt hem (God dank) noch selver niet om 't leven

Als sommige luy. Wat gafjer wel om, waer gy

Noch met rabraken en met verbranden vry?

Jut. Maer Tryntje wat kal is dit? wat sou men dog so kyvet

Het hy watte seyt en watte daen, 't sal an hem selfs bek
lyven,

Wees gy de quaetsse niet, nu stil, weest stil myn moer

Trijn. Wel wat duivel het sy te seggen van myn jonste Broer

Al staet hy na't Beulschop, hy doet et met God en met ere

Mag hy also wel als een aer niet en request presenteren

Hy is een Burgers kind. Maer 't Hof gater so wat me deuf

d' Eene vreemdeling of d' ander, die gaet altoos veur

Draeg t hy hem wel, het Diefleyers chop dat fullense hem

wel beschikken, (ken)

Maer hy moet eerst neerlag, of een maent vyf ses verkliek

Men komter so niet an lieve moer, op een stel en op een

sprong,

Of men moet vry wat verloops hebben van out en jong

Men mag seggen wat men wil, kint het is een erlik Office

Het is een diender van God en de heilige Justice,

't Is een smeerig Ambacht waren sy wat goed spaers.

Sy mogten der hondert pond groot op verteeren 's Jaers.

Els. Ja seker, dats geen kleinemater, isser soveel me tewinne

So geeft et me wongder datter geen meerder Dief-leyers

sinnen?

Trijn.

Trijn Wat doeje, spinje wat? dat is seker hiel goet vlas,
 't Is een garentje als een zyd', wel troeuen jy spint wel ras
 Waer haeltje de strengetjes op de Nieuwen Dyk of in de
 Hal-steeg?

Op de Luyse markt, en op de Burg-wal daer is 't al leeg,
 Wat geeftjet pont? waer brengjet? of heb jy jou huysen?
 Ik heb hier wat werk te heeckelen en te pluysen,
 Heer ik kent zo moytjes doen, alzo wel als onse Hilletje
 buur,

Al seggen de luy dat set puikje, en 't ammeraeltje is van
 de buurt,

Als ik begin, so heb ik nog niet edaen, dat sou men seggen
 De heeckelsters van de Varkemarkt mogender heur broek
 by leggen,

Ik ben al mier asje mient, ik slacht Jan Bruynen neus,
 Jutje Jans met oorlof, wat sinje Benist, Pastilt, Arminjaens
 of Geus?

Wat isser nu al te doen, niet waer? met geloofs saken?
 Dat 't an ons drien stong wy souden dat nylik wel maken
 Wat nog prijs ik myn? Ik spreek wel een haestig woort,
 Maer daer mee is 't gedaen. Og Moer ik weet hoe 't hoort
 Elsje kaecks dat 't an ons stond, wat dunkje sou 't dan be-
 ter wesen?

Jur. Swygt, swygt om Gods wil, kynt Heeren boecken zyn
 quaet om lesen,

Og dat is ons dingen niet, laten wy ons moeyen met ons
 werck,

Elsjen Kals, hebje nou een lootje van de ouwe of nieu-
 we Kerck?

d' Alemosseniers dielense 's weeks wat uyt voor de arme
 luytjes,

De luy werpent nou soo niet over, zy bestellen nou met
 duytsjes

Die wel eer guldens gaven, doe ginge de Vaers grof,
 Trouwen 't is nou een duure tijd, 't mach 'er nou so niet
 of

Kijk alle ding is duur, maer Anne Klaes in de drie testen

Die door so veel goets (God loonset) hier an de vesten
 Gy wetet niet, hoe veel boogjes datse 's Jaers wel huurt,
 En daerle alle Sondags Warmis, Knol, Erreten en Bonen
 stuurt,

En stokvis, en bry, og s' is so goet arms, jen hebtje leven,
 Datse selfs een Roggen-broot was, ik loof niet, of ly
 f uwer self wech geven,

't Is, 't is dat ik je niet seggen en kan, 't is te goethartigewys
 Sy sou versepertjes heur hart wel duwen uit heur lyf,
 Engeven 't an een aer. Stuurde se daer gilteren niet soo
 veel laken

Datter Lobberig, Dibberig, en Gerberig, een rok of
 fouwen maken,

Sy haelden eens daegs, een grote Linne web uit het mid-
 dellste bom.

Wat gingse doen? maer sy diedent daer 't nood was ruf-
 rig om.

Els. Ja sulken ien ken ik 'er ook, ik moeter deugt of spreken
 Och! hoe dikwils het sy wel in myn Trefoor ekeken
 Offer ook iet gebrek, of watter was van noot,
 Daer kreeg ik nog flusjeseen pot met botter en een broot
 Met een sleet met turf, en een mant met spaenders, en vyf-
 en-twintig eken houten,

Met een kinnetje haring, en met lustig en wel gefouten
 Ael, en Laberdaen, en se het myn kyeren gnappes ekliet
 en eriet,

En sy stuurte in 't groot school, 't is van sen leve eschiet.
De lesende Robbeknol. Els Kals. Trijn Snaps. Jut Jans.

Rob. Uit ist, sie daer blyk buurwyfje, sie daer by dattitteltje
Trijn. Maer hoe reyn is dit ook, komt me vaer leeft me noch
 aen Capitteltje. (woort)

Jesus Marye, maer kyeren, God zegen ons is dat Godts
 Ja wel Heer, ik word schier aers, ik hebt myn leven niet
 choort, (lieren)

Ik ken niet een A voor een B, myn ouders lietent my noot
 Hoe moi leeft die knegt, hoe kennen de menssen vergiere
 Hou daer myn vaer, ay lieve leeft dan noch iens,

Een Euangelit uit de schrift, je weet wel, dats nou alliens
Ik ben me Rooms-katelijk, en ik ga wel in de preken,
Maer wat ist: hier eteyt, ik machter mijn hoeft niet me
breken. (vart,

Of daer een Paep staet en praet in 'tlatyn, en halet wel zo
Ik laet myn nog staen; maer dat hy'er selven in verwart,
Men hoort ons slecht en recht en een voudig te leeren,

Wat weet ik of mijns gelijk van 't ael warig disputeren?

Els. Nou mijn Ridder van St. Joris nou myn vryer aflen man
Leest nou een reis van dat heiligje moitjes, van voren an
Robbeknol leest.

Jutje. Maer woontje daer myn vaer? Heer je keunt, je hebt
wel aengenomen,

Myn Koning jy moet wat dik wils en wat mier an komen
Gy komt al te luttel uyt, 't is niemendal, hoort je dat wel.

Siet dat geef ik je, nou neemter vry, wat dat 's ien gesel,

Jy bint ien man als spek, en spek is so goet as gelt: altijd
as jy komt lesen,

So sel ons eten so wel voor jou, als voor ons selven wese

Rob. Ik bedankje buur-wyfjes, onse lieven Heer is het loon,

Die zo veel menschen spijfden met vyf garsten Brodn.

Trijn. Gaet heen myn Engeltje, myn snobbeltje, och hy is so
foet

Dat jou onse lieven Heer in den Hemel halen moet,

Komt altoos an, was'teen Kaers in de nacht: dat waren
woorden,

War dogtje *Jutje*, was'tanders of je een Profeet hoort

Ay komt meebinnen, en praet wat, ik heb so moyen vier.

Els. Wel an ik koomje by.

Jut. Al waer ik doot so bleef ik doch niet hier.

Jerolimo Robbeknol.

Moer hoe variabel en sunderling da't avonturs beloopis
En weet niemant van outien goeliens of Amlt. te koop is
Ik wil betolen niet op termine, maer met argent kontant
Puf kooplien, puf mannekes, ik ben d'grootte van 't Lant
En waren de Stoten niet geimpescert met facieuſe soken
Ik food verloeken d'Haerlemmer-meer droog te moken

- Op myne kosten, ik food doen, och jook! och Jesus
 jook: ba't Jan,
 d' Hollandfche boimulen sien Sr. Jerolimo voor een
 flechhoot an,
 Ja wel kijkt eens, en wordy niet sot? Waer ik te Brussel
 gebleven.
 De grave van Egmont had my sijn fuster of sijn nicht wel
 gegeven,
 En nog paafen dese Ollantsche Moeyers van Amsterdam
 Dat ik kik om hoor schoonenficht uit Brabant quam:
 Ba schemt ou gai kladdekens, en mook'er afgeen mency
 Of 'k en doe ou main Javen geen honneur nog reverency
 En weelt dankboor an Jerolimo die'em so loog verneert
 Dat hy u Stad door de grandete van sijn presency eert:
 Ke vuilt jens, ke ne ke ne geen lust tot houwen,
 Al mocht ik de Princes de Konings Dochter trouwen.
- Rob.* Gy had al groot geink hadje nog een Beertekers wyf,
 Ja wel, dat mal sier deed, jy hoefde een plaister over je
 hiele lyf.
- Jerol.* Moor Robknol, sie door, ons Heer doet mayn buy-
 ten hoopen
 Sayn goeyertieren hand, altans mildelyk open.
 Goot henen op de Mert, koopt vlees, broot en fruyt,
 So steken wy de ryke liëns en de duivel het oog eens uit:
 En dat meer is, so wil ik dagge ou sult verblyen,
 Want ik he van daeg een ander huis gehuert veer besyen,
 Ik blyf hier langer niet in dit gefworen nest
 Als dese loopende moont, en saterdag is de lest.
 Vervloekt so moet hy zyn die 't hout daer toe bereyde,
 Of die de eerste steen op defen grond in kalk leyde:
 Want tot myn ongeluk so quam ik in dit huys,
 't Welk is gedestineert tot mesterie en tot kruys,
 Bay gort van d'uur dat ik 'er quam da moe gay weten,
 En proefde ik noyt een dronk wijas, noch 'k heve geen
 mond vol vlees geten.
 Noch 'k en ha noyt wa rust, ook is 't soo quolayck ge-
 bouwt,

En't effer so donker en so droef datter een mensch voor
grows,

Loopt, loopt, loopt, Robbert loopt, en wilt gedurig drave
Wy sullen nu eten en banken als jonge Graven.

Ferolimo en Robbekmol.

Rob. Och lieven Heer heb dank! och dit is wel gemaekt!
Maer hoe is myn Jonker toch aen dit geld geraekt?
Hebt dank, hebt duy sentmael dank, ô Heere aller Heren!
Die onse droefheyt haest in blydschap kan verkeeren.
Maer hoe sel ik het best nu aen leggen met het gelt?
Laet sien, hoe veel isser wel? ik hebt niet eens getelt.
Dit is geld alliens oft een excusys plokje was,
Datter an den Dam-fluys nu wat gebraens tot dat Kokje
was,

Dat waer immers wel goed, maer't ventje is te duur.
Ik wil gaen kopen een Pan-aeltje van Janetje Hoyschuur
Neen dat is te out-backen, het al te lang in de Son estaen,
Ik eet so gare haesje kodette sluita van Piere le son edaen
Maer dat goetjen is wel lekker, maer't is soo verbrangst
rey.

Ik mag gaen halen tot Paulus een moye Venesoen Pasley
Ik heb niet gels genoeg, gans lyden dat ryd syn lappen,
Wat sal ik in dese pot Lonsbier of Dele-wyn latentappen
Dat dient my niet voor al, want worden myn Meester
buys, (huys:
Hy sloeg de pottebank stucken, en al de glasen uit in't
Want waer hy niet dol geweest, hy was nog te Leuven
Pater.

Waer sal ik dit brood halen, in de veugels-dwars-stract,
in de Deuvekater.

Dat Wyfis so vies, ik weet niet hoe. Ik moet me wat
beraen.

Ik hadd' garen goed koop, want ik sou niet garen alle
daeg te merkt gaen,

Daerom als ik het doen wil so doen ik het met een gracy
Wel hey hier komt een dood, by gants bloed dit is een
stacy.

Hetlyk, de Draggers, de Priesters, de Vrouw, Mannen, Robb.

Vr Myn Heer, myn Man, myn goet, wat is my dit een kruis?

Helaes waer brengt men u? in 't ongelukkig huis:

In 't droef in 't donker huis, in 't huis van het vergeten,

In het huis daer men weet van drinken nog van eten?

Rob. O mijn wat hoor ik daer? ô mijn! mijn pols die slaet

Mijn dunkt waerachtig dat Hemel en Aerd' vergaet,

Sy brengen dese doot in myn Huis, dit 's myn vreten,

Maer ô popelency! daer sal ik noch voor wesen,

Wapen! wapen! moort! moort! moort! moort! brant! brant!

Helpme! wapen! brant! de Duivel is in Hollant.

Och Miester! Joncker! Heer! helpt, helpt, helpt, helpt mi
beschermem.

De deur! de poort! de deur! of jy selter bekermen.

Jerol. Wel jongen, wel hoe dus, hoe komt dagge so kryt?

Wat isser dagge so furieus de deur toe smyt?

Rob. Och jonker! ey komt hier! ik ben de deur niet magtig

Want men brengt nier een doot in ons huis, ja waragtig!

Jer. Een lijk? een dood? wel hoe?

Rob. Sy quamen my te moet,

En siet de Vrouwe sprak, myn Heer, myn Man, myn goet

Helaes waer brengt men u? in 't huys van het vergeten

In het huis daer men weet van drinken noch van eten?

In 't ongelukkig huis, in 't huis seer droef en donker?

Och, och, sy brengen hier, komt helpt my doch mijn

Jonker;

Ik sta hier met mijn rug en dring tegens de poort.

Jer. Ik kan van lachen nau spreken een enkel woort,

Och, ach ik lachmen dood, ik kan 't niet langer harden

Rob. Ja wel lach jy daerom, ik souwer wel dol om warden

Jerol. Het is wel woor Robknol al heb ik wagelacht,

Gy had reden te dinken dagge hebt gedacht,

Doen gy hoorde 't geen de droeve Weduw seide,

Die hoor afgesturven man weenend' ter aerde leide.

Moor dewyl dat ons Heer het alles heet versien,

Doet op en haelt ons spys, ou sal geen leet gesien.

Rob. Och laetle eerst myntijer een weynig zyn verrocken

Jerol.

Jerol. Nu Markolfus maek op, Malkus hoe sal'thier locken
Doet open, laeker fluks, weg Uils-kuicken, loop weg,
En haelt ons den ontbijt, en hoordy niet wa'k seg?

Ros. Nu Joncker, ik sal gaen, al blijf ik wat staen temen,
Wie kan een ander hier de vreesde doch benemen.

Byateris een Uyt draegster.

Men moet wat doen voor de kost soo lang als men leeft.

Ik sie wel heb ik niet, dat men ook niemant en geeft.

Doe ik jong en weeldig was had ik Vryers met hopen.

Doe en docht ik niet eens om spelden en garen te kopen,

Ik had de lieve tijd van al mijn vrienden raet,

Daerom so gaet het myn gelyk het mijn nou gaet,

Myn goetje is verslemp, myn kliertjes zyn versleten,

Ik waer al lang vergaen had ik geen raet geweten.

Wat heb ik in myn jeugt ook menig man gehad

Ja wel so veel, so veel als ymant in de Stadt.

Ik mien mochtense malkander met de hand aenraken,

Sy souwen wel een hier deur, jy moet de deur tot Haerlem

roemaken, (estaent)

Wat dankje heb ik dan myn poosje ook niet wel te roer

En nog so geef ik het Tryndubbelt in of heurmoer te raen

Wat seide Pieter de Wachter zaliger, in syn jonge dagen

Byateris, Byateris, jy keunt, gy weet van de ouwe slagen.

Ik heb wel wat wils ehadt, maer't is nou alle daen,

Ik heb wel edocht sal dit van syn leven wel vergaen.

Toch nou ik out ben achtense myn als bakelaer,

Maer't schaet niet, een bedurven Koopman dat is een

goet Makelaer,

En een outwagenaer hoort garen't klappen van de swiep

Og't mag men so wel heugen dat ik by onse Govert sloop

Nog wat was dat voor een soet man, wat het hy my wel

egeven, (ven:

Wat heb ik ook wel malligheit met die mensch bedre-

Maer dat is nou over: doch nu ik niet meer en kan,

Nou breng ik'er een deel quickse Jonge dieren an,

Ik weet hoe een Vrouw te moe is, ja ik veurfeker,

Kreeg ik nou leltent niet een moye rok met een beker

Van Jannetje met ien oor hier de huys-vrouw van Flip
 Om dat ik'er so abel by de Goyer hulp in 't schip,
 En offe schoon met hem op een koy in de combuys was
 Sy sey al evenwel, dattet daer moyer dan in heur eygen
 buys was.

Kreeg ik niet een spik spelter nieuwe huik van Kapitein
 Tijs,

Dat ik hem te onsent liet slapen hier by onser aller Lijs?

Want haer Jan en doeter niet toe, 't is maer een dwingert!

Elewytig hoe is Nelletje Klaes op jonge Jan verslingert,

Sy loopt een hielen dag het huys schier van de steê,

Het schynt datse hem garen een vriendschap deê:

Hadse hem niet bemint sy sou hem niet na loopen.

Sy gaf haer halve goed mocht sy de Jongman koopen.

Wat isser alle daeg tot onsent een gerit,

Ik weet dat nou myn huys al weêr vol Meysjes sit:

Want ik ben een besteetster kynd, wat dat beduyt,

En die ik niet verhuert die maek ik straks de Bruyt.

Waerom sou ik aers Vryers en Weraers an houwen?

O't is sulken volkjen! sy willen wel hylicken, maer niet
 trouwen?

Als de getrouwe mannen iewers een nieuwt hartje sien,

Sy durven my veur elken gangetje niet minder als een
 Nobelbien.

O't is een hiet goet, och se houwen so veel van de nieu-
 wigheytjes,

Ik heb daer nou een meysje, ô bloet! sy ken heur ambacht
 freytjes,

Iffer ymand beluft op wat versnapelings onder den hoop

Die komt een reys an, zy geryft elk na zyn gelt, en hiel
 goe koop,

Ik heb hier wat goeds, daer souw ik garen wat gelts op
 halen,

Dit Vrouw tjen is soo benauwt sy moet'er huur betalen:

Maer hadse gedaen geiyk als ik haer riet,

Soo ging nou haer goetje na de Lomert niet.

Neen kynd, men moet somtyds al wat doen ombeters
 wille,

Al sient de mans, og Heer sy zyn bly toe en swygen stille
 Dat ik je seggen sou wat de luy nou uyt noot wel doen;
 Ik sou je niet kennen uyt stameren in een hiele agternoen
 Nu moet ik een ring lossen die hier is becommert,
 En dan wil ik dit goed gaen brengen in de Lommert.

VIERDE DEEL.

Robbeknol.

IS dat verschrieken? ja't, dan wy zyn dit al deur,
 Maer ik keyg in een maend niet weer myn eygen kleur;
 En myn Heer lagter om dat geeft men vry wat wonder,
 En myn docht dat de lucht vol vuer was en vol donder.
 Daer heb ik nou een reys uyt eweest an de hal,
 Wat liep ik daer lymen en dingen, van stal tot stal,
 Wat is alle dingen duur, ja wel het is te byster,
 Ik kon by niemand beter raken als by de bruyne vryster,
 Dat is een meit allen kruit, al is sy somtijts wat onbelerft
 Sy sal niemant qualyk toe spreken die haer goe woorden
 geeft,
 Sy het myn daer so veel saucys en spek ewogen,
 Assé wy in acht dagen (meen ik) op eten mogen.
 Wel hoe nou? sie ik recht, so is myn Jonker in de deur

Jerolimo. Robbeknol.

Jerol. *Bonsieurs* wellekombien venu monsieur monsieur?
 Wat hede Lakerdings? ba jemy, wats dit een kieken?
 Of is't hamele vlees jasus hoe soet dat se rieken,
 Maer myn botterkulleken wat hede hier van als,
 In de waerheyt Robbeknol bet is wel malfsem en mals,
 Gebenedyt zy ons Heer die ons helpt uyt de trubelacy,
 Gaet haelt een Minnebroer, dat hy ons spreekt de gracy,
 Met een gebenedyft van de Moeyer der heylige Kark.
 Wel wa fakfeert my de Lacker, gade so rouw te wark,
 Gay groot hoot, gy soud oerst ou Pater-nolter lesen.
 Rob. Wat haest heb ik, daer tegen mogt't eeten al op wesen
 Een

- Een kort gebed me Joncker, maekt een lange maeltijt.
 Ay siet wat een hope goed dat hy in sijn lichaem smijt.
 Also mijn vaer, mien jy dat hagjen noch op te klaren.
 So selje, dat belooft ik je, op mijn schoenen niet trararet.
 O lyden! is dat smullen, hy eet so hongerig en so graeg.
 Trots al de Schuyte-voeders, en de Waeg-dragers van
 de Waeg. (dijket
 Schyt Koren dragers, en Bier-dragers, dees eet as eet
 Schyt Harmen vijftien pond, schijt Robben, hy is soo haer
 allen spijker,
 Dat issen meuge-veul, issen vraet, s'en buyk en voelt geen
 gront.
 Siet daer, niet een oogenblik in sijn hand van sijn mont,
 Hoe droog wringt hy ter deure, dat hy'tnog iens vevalstet
 Gans wongden Baes eet je darmen niet te barsten,
 Deinkje niet Joncker de Buik-lapper die is doot?
 Besettet moytjes met een stuyver taruwen broot,
 Wat veur wyn of bier gelieft myn Heer te drinken?
Jer. Gay sult may bot-muil met den bloten hoyen schinken
Rob. Trouwen vriend gy hebter lustig wa ingepakt.
Jer. Haelt my een Hollander die my de vinger wa lakt.
 Moor seg oprechte biecht, hede niet onder wegen ge-
 dronken?
Rob. De toegift Heerschop, die worde my voor mijn halen
 geschonken.
Jerol. Nou schinckt my de wyn! gy bottekroes hoe syde
 soo traeg?
Rob. Dat hebje wei Baes, van klein bier krygtmen luyfen
 in de maeg,
 Een goet oog en liegter niet om. neense trouwen,
Jer. Nu loet ik de Goyen haer Ambrosia, en Nectar houwen
 En nu trots ik de Koning, ja de Keyser met sijn Hof,
 Met ons bancquet Robbert.
Rob. Gy hebter jou diel wel of.
Jer. 't Sa Maelschaeetje, geef my mayn gulde tande stoker.
Rob. Ik selder jou straks een langen, hola! waer is myn
 koker?

Hy krijgt een verſleten Schrobber.

Rob. Och! daer heb ik hem, daer heb ik hem. Daer iſſer een myn Heer,

Als die verſleten is, ſo heb ik'er wel duyſent meer,

En tot een tande-drogertje ſo eet die moye Wafel.

Jer. Robbeken dewyl 't niet qualyk ſchikt over Tafel,

Dat men de ſpays te mets met wa wyn lardeert,

So iſſet ook leer gracieus, dat men over dis diſcoureert,

En nadien ik myn meug wel heb gedronken en gegeten:

Sois 't Monſieur dat ik u in 't proviſie laet weten,

Dat ik van Paysſyſy ben geboren, in het Landt

Te Hoboken door men de voontjens hooft in Brabant,

Ik moe van ed'len bloeyen zyn, en van grote linguagie,

Want ik gevoel het wel an mayn generoſe couragie,

En principaelyk an de graviteyt van myn hert in een ſtik,

Vermits niemant ſoo ſeer beluſt is om Koning te zyn als

kik,

Al woor mayn Varken moor een ſchomele Paſta-backer

Mayn Moeyerken da was wel aerdig en wacker,

Sy brocht de vlayen en de marſepaynen by de Singjoors,

By de Kapiteyns, by de Cornels, en groote Pagadoors,

En by Alferos, vol van ſuperboſtacy,

Voorwoor, Robbert de Spanjers is een magnifyke nacy,

Al gelyken wy Brabanders ons Moeyers t' eenemael,

Wy ſpreken gemaynlyk perfekt ons Vayerſtael,

En gelooft datte kik om geen ander ſuyet hier ben geko-

men,

Als om dat ik een Edelman heb quolayk afgenomen

Dat hy my niet eerſt reverentelyk heeft gegroet,

Wanneer myn ſemtueuſe perſonagie hem quam te moet

Hy ſalveerde my wel, maer met te langen kneetering.

Rob. Met oorloſ myn Heer, Jerolimo, onder verbetering,

Al groeten hy u wat traegjes, de man die had gelyk,

Want (ſo gy ſelver ſegt) hy was Edel en Ryk,

Daerom ſo quam 't u toe hem aller-eerſt te eeren.

Jer. Ba 't Jan ik ſal hem niet eerſt congratuleeren,

Ik mach hem duyſentmool hebben gehouoreert,

En hy den onbelaefden Efel, en heefren noyt verneert,
 Dat hy mijn handen hiel, en hebben voor gekomen,
 Dat ick myn Bonnet niet heel had af-genomen,
 Wa maynde da may die afront niet in mijn bloet en spijt?
 Ik sta op de authorityt van mayn fingorie altyt,
 Hy hoort te gedincken de qualiteyt van mayn excellent
 Complexy.

Rob. Hoe leutert jou de kay?

Ferol.

Wa raefde?

Rob.

Hoort onder corexycy,

Ik sou daer so niet op sien was ik in u steê,
 Ik houd voor een abelheyt dat men voor een ander is reê
 Besonder so soud' ik het doen te williger en te eerder,
 Principaelijk voor myn rijker, machtiger en meerder.

Ferol. Gy zyt jong en onbedacht, en gy en weet verwis

Niet wat d' eer, een ding van d' ander werelt is,
 Het is het grootste goed, da hier de liên met eeren
 Voor al d' aerdsche schat behooren te begeeren.

Weet dat ik moor een arme schiltnaep bin,
 Moor so couragieus van moed, dat ik noch niet te min,
 Al waert dat mijn selfs moeten sijn Princelijke Exce-
 lency,

End deed' hy my so knap als ik hem geen reverency,
 Ik sou op een ander reys het feintjes laten deur slaen,
 Of ik sou semers te minsten een ander stroken deur slaen.

Gierige Geeraert.

Daer heb ik onse Geert een obligatie vyf of ses eschreven
 Dan trouwen, se het me van elk ien oortje egeven,
 Al isse me wyf, wat leyt daer an, arrebeyt is loon waert,
 Men doet nou niet voor niet, of sy wat rement en baert,
 Daer geef ik niet om, dat is myn verval, en dat hou ik sui-
 ver

Ik en reket heur niet na, wonse lestent geen reyne halve
 stuyver

Aen dat sootje vis, dat ick om (laet sien) sevenoortjes
 't huys brocht.

Dat sy aen ons buur-wyf Ael Mouweris om een vier-y-
 zer verkocht.

Och kynd het winnen is soet (seyse) souwe wy daer so
 veel ver vissen,
 Dat en was niet geraen (seyse) vaer we meugen dat wel
 missen
 Wy sullen de kost wel krygen (seyse) wy hebben Boter
 en Broot,
 En mit so duwdese men een pan met Hoorensse wort'len
 op men schoot,
 Met een blaeuw moddetje in myn vuist, mit twie ou-
 backe korsjes,
 En voort speldefy een slabbetje fraeytjes by heur borsjes.
 Och die reynigheyt die weet wat, och 's is soepuntigh
 en klaer,
 Tog sy het dat van niemant vreemts, maer van heur zael-
 ge vaer,
 Die pleeg altyd op v oordeel mossel-schelpen op terapen
 Daer hy t'avond of morgen hun wat schoontjes meê sou
 of schrapen.
 Stordigheyt is gien heyligheyt, dat sey Dysje Kladdebels
 En s' is selfsulken klonterde bokje datse ayeren klopt in
 heur pels,
 En offer neusdruipt, en offse wat quylbekt deur'tgebabbel
 Se doet wel wat mier, als men 't seggen mocht, sy werpt
 snuttebellen te grabbel,
 Maer daer hou ik me gek meê; ik bewaerse in een test,
 Wangt wie wetet, offse noch geen silver sullen worden
 op het lest
 Als ik het so Alchemisten met *de lapas Philosophorum* was
 reyne winste
 Altoos van quik silver, dat 's ongetwyfel van het minste.
 Als ik myn hair laet scheten, ik gaer de lokken terkongt,
 Want Mopsus de Ballemaker geeftmen een schelling
 voor 't pongt,
 De luisige Barbiers jongens die vegen dat voor prullenuit
 Maer wat doe ik? ik leeset en soeket in de vullis schuit,
 En vind' ik daer snipperlingen van spaen, vet, of droog
 leer,

Dat verkoop ik de Schoonlappers op 't alderduurste weér.
 Ik sie niewers een hoopje, of ik sel 't kuuryoost deur soeken
 Vynd ik dan ouwe feilen, etterige, of bloedigen doeken,
 Die wasch ik en blik ik op de Cingel, op myn benier,
 En ik ventse an Ysbrangt, die maekter fijn en grof papier.
 Wachje veur myn: ik weet, en wil de kost verdienen,
 O doen ik dus groot was, doe sogt ik kars en krike stienen
 Al warens fomtyds wat misseelyk, dat en was geen noot,
 Ik lietet myn niet ontsuren, d' Apteker gafmen een pen-
 ning voor 't loot, (melen:
 Twie kleintjes maken ien groot, ô ik wetet so te streu-
 Ik heb hier een sak daer kan ik myn out yser in dreumelen,
 Wat iet wat is, dat hou ik te raed, alst maer wat droogt,
 Ik heb daer strax een Erfje met een Emmer As choogt,
 En ik brogter gisteren op weldrie schotenvol oesterschelpen
 En myn wyf een stulp met goet, kykt alle baten helpen.
 Als de oly-slagers en vleys-houwers 's avondts haer vuylis
 hadden uytgekruyt,
 So was ik daer 's morgens voor dou voor dagh gauw by
 met myn ouwe schuyt,
 De luy verstaenter niet, sylmienen datte wy bennegek,
 Om dat ik myn land vet mest met koe-mis, en myn boor-
 men mer henne-drek,
 En myn varkens met borstel en menschen draf,
 Ik laetse wat quaken, as ik maer wel den orber schaf.
 En nou ik versta dat de vullers ouwe pis koopen,
 Nou wil ik me water so ligtveerdig niet mier laten lopen,
 Ik felt 't moytjes garen in huys, in een hiel half vat,
 En of 't wat goor stinkt, ik ruyk niet, wat schaet dat,
 Dat gelt, dat gelt dat is de droes. Asme wyf en ik wat eten
 Sop meten wy malkaer de toogjes toe, en so tellen wy de
 beten,
 En so ik'er by geval ien beetje iens ontbeet,
 Dat snytse op een kerf-stok, op datset toch niet vergeet.
 Dat mis ik 's anderdaegs, sy weet maet te gebruiken,
 Dat matig is een deugt, al hebben wy kynd nog kuiken.
 Wv verslempent daerom niet, noch wy en hebbent noyt
 verpracht, ik

Ik sorg voor myn vrienden, en sy veur heur geslacht,
Wel is waer, al heb ik wel drie tonne gouts an renten
van Erven,

So wil ik liever honger lyen, als dat ik arm sou sterven.
Gy weet niet watten lof datter de werelt of te praten het,
Alffer een man sterft die syn volkje wat agter elaten het,
Al heb ik wel hondert huizen in steen wel duisent morges,
Goet wey en saey lant, ik moet nog om 't afterste sorgen,
Myn woningen hebben met de kryg lang leeg eltaen,
Ik mien nou an de vesten, en dan in 'tdolhuisteege te gaen
't Volk deinkt niet om 'er tyt oft een maent of twee later is
Wel wie heb ik hier? bent gy 't ouwe Vrou? goeden dag
Byateris.

Byateris. Gierige Gerrit.

Wel oue kennis ik wens jou goeden dag en een goet jaer
In wat gat heb jy so lang esteken, segt myn ouwe Beite-
vaer?

Wat helptet! sou Vydemus van jou aensicht is my schier
vergeten,

Hoe gatet mit jou gehoor?

Temelik.

Meugje noch wat eten?

Ger. Javan passen, 't gaet wel toe.

Hoe gaettet met jou gesicht?

Ger. Al relikjes.

Hoe bevoel jy jou al?

Maer myn lichaem vol jigt,

Gelyk als ouwe luy doen.

Hoe of het nou met Jan hage is?

Ger. Maer die slagt myn, hy is so droog, so droog as sagelis.
Byateris hy was te byster nu in zyn jonge tijd,

Maer nou is hy oud en doof. Wat had die man een strijd
Met Lysbet Lammers syn snaer, en Jacob Prol syn swager
Gy ioud hem niet kennen so siet hy 'er uyt.

Is hy dan so mager?

Hy was in syn jeugt nochtans hiel onguaertige vet.

Gerrit. Dat loof ik wel, souw een mensch niet afaen,
die fulken hertzier set?

Al woont hy te Naerden, hy is daerom niet een hayt
te gerulter,

't Istrouwen gien gevongen maegschop, het is myn ey-
gen luster,

En 't aeren kan hy niet lochenen, het is sijn vleesselyke
breur.

Wat ist lieve moer? sy sinder met bey heur bienen al deur.
Heur vaers goetje dat isser tot een prik toe ebleven,
Dan trouwen, het wasser al lang genoeg van te veuren
escheven:

Want hier eseyd, onregtveerdig goet waerachtig dat
en rykt niet, (niet,

Ten komt niet over 't derde lit: als ik het denk ten lykt
Hoe pleeg hy uit te suipen de kooplyu jonges en kassiers,

Schreef hy niet voor een glade kaert een hiele vane biers,
Of een pyntje wyne! dat is woeker, wat sou men so veel

winnen, (binnen,

Als mer sinorgens wat onbeet, 't was strax een pond van
Rekende hy niet een kanne wyn brulé, voor een kroon?

Ik segger niet tegen, zyn huisvrou en 's en meid, se wa-
ren schoon,

Maer wat wast, of mer garen uit vriendschap eens hof-
sebolten, (kosten,

Ten mogt ten minsten, niet minder als een Rosenobel
Met een paer flouwelen mouwen, met een klet, en sleg.

Neen Byateris had ik so gedaen ik had niet dat ik nou
wel heb.

Byateris. 't Is de waerheyt vaer gy wetet 't ondeugdelyk te
leggen,

Gy houd niet van verquisten, maer wel van op te leggen
Wat heb ik je lang ekent. Waer bleef jou ouwe kornuit?

Bennigje Nanincx susterlinge after-kynt in de bonte luit
Hoe garen leide hy in de Hout-tuinen en gelders troefjen

Hy was dat hy was, dats alliens, het was een arg boefien
Hy deed met de stienen en met de kaert al wat hy wou.

Dat verbrangfelde bengeltje sag so garen een Vrouw,
 En of hy een stuk gelts verteerde, hy agent als een bobel.
 Maer wat hettet te beduyen, het maetje was te nobel,
 Hy was niemants verdriet: hy was altyd vrolyk en bly:
 Hy vermaecten een heil gefelschip elk was'er garen by.
 Gerrit. Wel waer koom jy van daen?

Byat. Maer ik koom uyt de Stads-koken.
 Daer heb ik de Konfarje tegen een maendag besproken;
 Dat hy de tafel sal brengen voor Monsieur Rokesen deur
 Al pretendert Egbert daer axcieop, de Huisvrou gaet veur
 'tis en keur vande Stad: en of'er schoon dan nog Jan Heuis
 Dat baet niet, hy komt te laet met zyn Schepe-kennis.
 Ik heb hem geloof-pankt, en ge-eigen pankt, en uyt-te-
 wonnen met recht,
 Soo doe ik zyn voogden ook, Gerrit Jansz Plat-bek en
 Symen Slecht,
 En of Pieter Hink de Deur-waerder, zyn huis wil voor
 de Kerk setten,
 Daer set ik Miestert Bartel myn Procureur tegen met zyn
 wetten,
 Ik heb een schat-brief en sentency op zyn huis, en op zyn
 goet,
 Wachje veur onse lieven-heers veurspraek, hy is niet mal
 wat hy doet
 Al het hylestent dat proces, en die geregtige saek verloren
 Dat deed hy uyt liefde van de rechts-geleerde Doctoren;
 Die gaf hy 't gewonnen, trouwens al willens, na de uit-
 spraek van de Preses,
 Dan prevelt hy en goet, dat d' Avokaten niet souwen
 lieren leses,
 Ja dat mier is, speldes: Ik laet noch van buytene staen,
 En om quaet van de Heeren te spreken, geeft hy 't al de
 guyten te raen:
 Staeg disputeert hy in 't Kantoir: met de Jonges en de
 Klerken,
 Die hebben hem so voor 't sotje, dattet de kneukels en
 de boeren merken,

Daer verwijt hy de schrabbelaers en de penlickers, dat
Het sond en schand is dat sy nemen een grootje voorblat
Van erf-goed, of Inventaris: wat was hy? dat hy niet
stout in de bek was.

Wat wasser een spul doe malle Miester Marten seide dat
hy gek was,

Daer ging Bartel straks een vaen oft twee op uitleggen,
Maer Marten wont, want hy beweest hem met zyn ei-
gen seggen.

Wat heb ik wel een geld verrecht om Jan Dierten, Alias
Buys,

Ja wel dat een mense geld was hy bleef wel op't Stadhuis
't Is hier een consultacy, 't is daer een act te lichten van
vijffes regelen,

Daer van een certificacy, en gints weer van 't zegelen,
't Is hier de knaep, dedieflajer, en daer myn heer de Schout
Daer de Stebood die de rol dient, en de kamer bewaert,
dat hy jou woort wat hout

Somma fominarum het is over al gelt, gelt veur en gelt
achter.

Ja kynd ik weter of, myn Vaartje was deur-wachter
Vande Vierschaer.

Ger. 't Is de warret, Byateris, watje segt,
Ik sou hier iens gaen tot een smal-jonker, 't ien ien lo-
peinde knecht,

Ik heb hem een huis verhuurt, en hy denkt om gien betalen
En as het Luitjes niet strax en brengen, so moet ik het
halen,

't is in de huur-heel expres bedongen een pay te geven al-
le maents,

't Is wel waer de Brabanders en zyn niet op zyn Italiaens
Maer sy varen wel after uit, ik houwer men gek mee,
sey sy tetroy, (stroy,

Vroeg Mey te maken, deur te gaen en te betalen met bet
Daer sal ik veur sien ja 'k seper, hiet ik aers so ik hiet.

Byat. Met grote reden, dat's hun regt, wel seker souje niet?
En ik ga nier tot een Koopman om wat geldst'ontfangen
Soo

So't hem gelegen komt, op slaende voet op een bortje te langen.

Holla hier most ik zyn Gerrit-buur.

Ger. Wel Byateris ik meê,

Byat. Klopt gy?

Ger. Neen, klop jy? propertjes van liever leê:

Robbeknol. Jerolimo. Byateris. Gerrit.

Rob. Wel wie klopt daer so hart? wat schaemt u gy karonje.

Byat. Jongman is myn Heer niet t' huis?

Jerol. Robbert seg dat ik ben in besonje.

Rob. Hy is niet by der hand.

Ger. Was 't meugelyk ik sprak hem wel een woort.

Rob. Ja wel fijn-man ten mag hem niet beuren regte voort.

Jer. Robknol ieg dat ik ontfang mayn Indigo en Konfonitje

Ger. Ik moet hem spreken knecht.

Rob. Jy meugt morgen weêr komen, wilje?

En wilje niet so blyfter van dan, solang tot men jou haelt

Byat. Wel dat is moy bescheyt, daer meê ben ik niet betaelt.

Rob. Waer van koppelaerster? hoe na van je man de sleper?

Jer. Seg dat de kick besig ben met mayn genceffel-nagelen

en Oost-Indische Peper.

Ger. Roept hem jongen! flux ook, wat brabbelt my de guyr.

Rob. Bestevaer jy vaert voor morgen niet, al roepjy wat luit.

Gy ouwe saggelaer.

Byat. Hoe spreekje so tegen een man die een baert,, het

Rob. Tovenærster kom ikje op het lyf, ik selje krelis duy-

velen dattet een aert,, het.

Ger. Doet de deur op bengel! op ik loopse op met geweld.

Byat. Ja seker geefje de luy spytige woorden veur heur gelt.

Rob. Wat mis ieg ik je? ik seg ten komt hem niet gelegen,

Hy is met zyn Makelaers in 't pakhuis om zyn balen te

wegen.

Hy teikentse elk op haer number, met syn eygen merk,

Wanthy het al de blaeuw-hoeden en klapmutzen in 't

werk,

Met een deel Vlamingen van Packers en andere uyt-

heemfche opslagers.

Wil jy gaen jy meugt, ik ga boven by de verschieters en
Koren dragers.

Byateris. Ik wil een hoer wesen, gaje weg, so ik niet strack
en loop,

En kryt, en tier, en tilp, en roep al de bueren over hoop,
Jer. Hoe speulde sode beest, segte dat se een letsken ga bayen

Ger. Gut jongen, roepjem niet, so wilt hier besukt op't lang,
wayen, (vaert,

Rob. Ia lieve neutekrakertje ik bin veur gien driegeen ver-
Wel totebel, wat heb jy te seggen dat jy dus onguaertig
baert?

Wat wijes schortjewat lyf-uyt? jy hoorden met verstantk
te spreken.

Ten is gien kunst, appel-teef, van vroomme luy schank
te spreken,

Ger. Jongman vergeeftet myn, heb ik iet eseyt 't is men leet

Rob. Wagt wat, gelicfietje, myn Heerschop staet hem en
verkleet,

Hy walcht syn handen schoon, Heer hy hout so veel van
de reinigheyt,

Vertoest een klein lutje.
Byat. Wel dat is een kleinigheyt

Jerolimo, Gerrit, Byateris, Robbekool.

Jerl. Bon's jours Monsieur, en ou van gelyken Uffrou,
wats ou begaeren?

Ik kom daer so schierlings van myn besonjes en affaeren.
Ke door een wainigske getravaljeert by je meit ik sweest

Ger. Ik deink heerschop dat je nou myn bootschap wel weet

Byat. Engy weet wel, geloof ik, Sinjeur, waer ik je om
kom besoecken?

Jerol. Mesjeurs ik kik ben wat geimpescheert met mayn
boecken:

En no datte kikk mayn debit en credit heb gefingeert by
kans,

So sluite kik main rekening, en ik make main ballans
En dewyl kik main winning en verlies heb overslagen,

So begin ik de open partyen in main nieu Journael over te dragen.

Na de Illustre indistructie van Aert de Kordes , main kompeer.

Ger. Ik praet van men gelt , daer layt myn niet an gelegen Heer. (deboey,

Jer. Ke ne geen gelt , parkasa , naulyks soo veel tot main Wy Koopliens doen ons gelt geheel en al in de Negocy , Wa mainde gailiens da onsgeldecken stil leet , da wor best Ja fiet eens , pont vlooms is alle doog so veel van intrest , Wel verstoonde door de regel kos , gedivideert tegens den penning thien.

Bya. Wel hoe ist vaerselje me gelt geven! of sel iker om sien

Jer. Moyer al stillekens , swygt men sal ou liens geryven , Ik go na de Beurs en loot may duisent pond af-schryven : Stuurt u Mosen of Knoop morgen vrug of t' agter noen. Men sal ou ou gelt tot een negen-manneken , tot een mytken hebben doen :

Ja tot een splytemyt : wel wa sackseert my desen ?

Byat. Wat ryt mendeuse kael-gat , wel pronk-pint wanneer selt wesen ?

Jer. Wien sydy ? tegen wien spreekty ? wete da wel ? wa gebrabbel is hier.

Byat. Wie ik bin , ik bin een vrou mit eeren , en ik spreek tegen een bankerotier.

Ger. Nu stil , selt zyn , wy komen flus weer.

Jerol. Semers, sonder fout,

Een Roggesticaert in ou jaers, goot heen gy ou we rabout Engay ook klakoy , loopt voor den duivel by u kommen ,

Gay sult mey , ik sweert ou , so meschant niet meer tracteren.

Robknol ik geef ou verlos : ik moe nu doorelyk voort , Leeft eerlyk by de liens , en doet gelyk een Jongman behoort ,

Goot by de buurwyfs, hoorde, en offe weer quamen manen Segt datte kik ben verreist no Kuilenborg en Vyanen.

V Y F D E D E E L.

De Spinster, Els Kals, Trijn Fans, Robbeknol.

Els **W** At segjeme daerof maer isje Miester so deuregaen,
En feyt hy niet iens adieu? wel dat 's niet buurlijck
edaen. (seker,

Ja wel het moeitmen van jou miester, Robknol ja 't vuur-
Lustje te drinken drinkt uit de houte-kit, ik heb geen sul-
v' re Beker

Gelijkde rijkeluy, nou affen man, noch iens verhaelje ien
reys.

Trijn Hebje honger vryer? gaet tot ongsent, snijt ham ende
wegh, of vleys,

Of watje lust vaer, het is veurjou as veur myn eigen selven
Alle ding was wel, konje nou wat grave, spitte, en delven
Want int Theunisdijk die is by Diemerdam geborst en uit:
Wat heb ick mijn leven menigen kruywagentje voort
ekruit.

Ik hadder lust in, ik dedet werentig met een goet behagen
Hoe pleg ik te singen: *Buyten binnen palen geleyt, met blik
bestagen,*

*Nieuwe stont vret in, vret in: kenje nou wel kruye volle
wagens op.*

Als ik het lensje uitrok, daer lag de kro, dan wacker met
de schop.

Els Neen als hy wat doen wil, hy sel hier t' Amsterdam wel
voort raken:

Komt hy by de Stads Merselaer die sel hem om ien haver-
stro Opper-knecht maken,

Hy helpt so menigen kromtong van luiker-walen en van
goet,

't Is beter (als men kan) dat men 't immers an Hollanders
doet.

Trijn Hadje kennis an de Overluy van de Visschers dat jy
die gingt vragen, (dragen,

Om ien penningjen op je borst, soo mochtje moytjes vis
Dat brengt 's jaers al hiel veel op, so veel ik weet niet hoe.

Get.

Gerrit. Els. Robbekmol. Jut.

Ger. Al zynse rijk, ik betrouwe de Brabander ^s niet veul toe.
Het is een Volkje dat op kleine renten ge ^weldige moet
„het,

't Is eengoedman die wel betaelt, en eenrijk man die veel
goet „het,

Betrouwen bedriegt, sich voor dich, trouwis weynig, hoe
groter Monsieur,

Hoe groter geloof, hoe groter dief, hoe eerder deur.

Voerder lefent niet ien Baeckerot daermen een Kerckop
miende te bouwen;

Byat. De menschen lieveman zyn langerniet te betrouwen,
't Is hedensdaegs een wetspul, 't is werelds vergang doe
doogest niet:

Maer is het zyn levelijcken dagen wel in 't Karsten-rijk
eschiet, (ger?)

Dat droncke Dirkje bewesen het an Klaesje Vet zyn zwa-
Nou hy hem beroyt te poorten uit ejaegt het de eereloo-
se hoere-jager,

So wil hy noch de man van zyn susters dochter op 't lijf

En nog so veul, ik kantje niet verhalen in een uur vier vijf

De guitle bedriegery die de ootmoedige schalk heeft be-
dreden,

Daersel hy ten jongsten dagh in 't oordeel sware rekening
afgeven. schier?

Hoe vaert, worje niet moe? hoe is 't sinne wer noch niet

Ja wel waer sinne myn ogen? *Gerrit-buur klopjy, 't is hier.*
Hy klopt.

Byat. Trouwen vrint jy hebt wel meer geklopt an huisen
die groot zyn.

Jy klopt al de buurt wacker.

Ger. Hey noch iens ofse allegaer doot zyn?

Byat. Jy bongster op buurman ofjer garen in waert.

Els. Wel wat gewelt is daer? jy raelt ofje uit jou sin waert,

Watis u geliefte? wilje wat hebben spreek met gemak.

Ger. Ik hoorder, het huys is myn, ten roert jou niet, hoorje
dat wel bedellak?

Ik wilder in wesen, ja 'k, so siet, wel hoe felt hier locken?
Els. Vaerbaert so niet, de man is te middag na Vyancn getrocken,

Siet hier is de sleutel van de deur, hy hetse hier inne leit,
 En syn Jongen hebben wy geherrebergt uit barmhertigheyt.

Byat. Waer sinje mannetje? komt voor den dag, komter uit,
 Waer is jou Meester heen?

Rob. In de Utersche schuit.

Ger. Waer is hy heen?

Rob. Wot weet iker of.

Ger. Hoe felt hier dagen?
 Jy feltet myn seggen, of by den element jy krygt de hait vol slagen.

Rob. Wat, sel ike je seggen dat ik niet en weet?

Ger. Ik ga om de Schout,
 Siet toe Byater dat je d' schelmse Jongen so lang vast hout
 Veurseker so wort hy binnens Kamers wat egispelt.
 Buuren helpt dat wijf, of ik salt op jou verhalen, indien
 hy heurt ontwispelt.

Ik selje verlieren dat loof ik, en ik sel voort met ien
 Na Meester Joannes Pilorum de Notaris gaen sien,
 Op dat hy ons ien Inventaris van't huisraet mag schryven

Byat. Ai komt tog strik strax weer.

Ger. Ik sel gien oomblik uytblyven.

Els. Ai lieve wyfje, om Gods wil, laet de schamele Jonge
 ge gaen,

Wat wiljet hem wyten dat syn Meester het edaen?

Byat. Gaen laten? gaen laten? wat haest; ik wort uyt
 mya sinnen.

Jut. Al goelikes vroukje, 't sus, sus, komt so lang hier binnen
 Notaris, Klerk, met twee Steeboon.

Not. Hebjet Protokol al vaerdig? vergeetje ook iet Jan?

Jan. Ik hebbet altemael gereet onder myn arm: treet vry
 wat an,

Waer selje gaen miester totte Waert in de dreedweilen?

Not. Wy sullen met de Pagter en peyler van de Wynen
 gaen peylen, Volg

Voig jyme freytjes en schiktelyk by de straet,
Want het staet wel dat een goet Notaris parmantig gaet.

Gerrit. Notaris. Klerk en Getuygen.

Ger. Daer gaethy even uyt, 't is assen ding wil wesen,
Hoe pocht hy met dat schrift, daer tyd hy juist an 't lesen.
Ehem! 't list! ehem! suw! poep! ik roept dattet bromt.
Ehem noch iers! 't schynt dat de man weinig te beurs
komt. (om,

Want als men daer iens proeft so kykt elk strak voor aer
Jongentjen hou, of houwe man, roept *Domine Johannens*
Notarum.

Ay elenbaes fluyt so lang, so lang tot dat hy staet stil.

Jan. Miestter Jan daer is ien man die u wat spreken wil.

Not. Weloude Patriot, wel Patroon, *bon jours*, wat is
jon seggen? (leggen

Ger. Ik sou daer garen een certificacy of een attestacy be-
Hoe hietet nou ook e't is men vergeten, laet sien, hoe wast

Not. Fynman ik moet gaen schryven een Testament, hout
myn niet vast,

Daer leyt een Man op syn dood-bed, en wagt al schry-
vende de Notaris.

Ger. Gy moet nootzakelyk met myn gaen en maken een
Inventaris.

No. Ja wel ik mag megaen eer jyder me wert geinteresseert.
Ik sout niet doen speciael, en hadje niet so leer gedolleer.

Ger. Waer sal ik de Schout belt vinden? tot Anne Klaes in
de Hooren?

Of tot het leckere Waertje in de Munnekedammer toren

Hy loopt al wat wiltjes, 't is trouwen heurlie manier.

Siet, nou ik van hem spreek, so komt hy just hier.

Gerrit. Schout. Diesfeyers. Notaris. Klerck.

Ger. Goeden dag myn Heer Schout, so jy van wegen u
amp en Officy,

Elk een schuldig zyt te doen behulp, recht en Justice,

So bid ik datje iens mitme gaet hier ontrent,

Op dat ick myn eygen haer-huys open in u presency met
consent,

De Schout.

Schout. Wel waerom! hoe is de saek, en waer is 't huis gelegen?

Ger. Een Quidam (Heerschip) hadde gehuurt, en die is weg etegen:

En eer dat hy zyn inboel by nacht mogt krygen van myn grondt,

So sou ik myn garen verskeren, en beschryven 't goedje terstont.

Siet hier de Notaris met de Stfbd al in presency.

Schout. Ik moet een valsche munter, en gelt-schoeyer nemen in apprehency.

Want sy hebben des Konings munt niet alleen gellagen, maer d' alloy vervalst.

En worden se gekregen, zy worden in oly ezoon, te minsten onthalt.

Of de hand af-gehouden en gewurgt, ten mach niet minder wesen,

Met een bortje met koper-geld an heur staek, het is zo afgelesen:

Ook zyn hier ook een deel wilde Geusen en guits, die uit een duivelsche lust,

Met haer Predicatie en t' famen-rotten perturberen de gemeene rust,

Tot agterdeel van de Moer de Kerck, en de heylige Inquificy,

Die moet ik gaen vangen tot voorstand van de Goddelijke Justicy:

Want siet de Spaensche Raedt die hebben se verklaert

Geoordeelt en gedoemt te water, vuur en zwaerdt.

Dat volkje dat moet voort, ik machjer niet op toeven.

Het onkruid wast so niet als die Godloose boeven.

Daer is gisteren weer een Geus Lied-boek verspreit,

Dat bitter schent en schiet op onse Geestlykheit,

En op den Roomschen Paus, met al wat in de staet is.

Ja op den Koning zelfs, dat's *crimen laese Magistratis*.

Dit komt ons nergens van als van dit snoot gelpuis,

Het welk is uit gekipt te Hooren en t' Enkhuis,

Dat moet ik halen op, en ik meent te belooopen.

Eer 't de Boekebinders an jan alleman verkoopen.

Ger. Ay gouden Heerschip komt en helpt my eerst voort.

Johannem Philorum, om Gods wil spreekt een woort?

Not. Myn Heer Substituit kan ik u niet bewegen?

So doetet om de Man, want fiet hy is verlegen.

Schout. Dominus Notarius, wel tred dan wacker aen.

Ger. 't Gelieft myn Heer de Schout in 't midden dan tegaen.

*De Buuren, Balich een Tinne-gieter, Jasper Goudt-smit,
Iooft, Otje dikmuyl.*

Balich Wel Joosje mit je kroosje, wel Jasper sinje daer?

Jasper. Wel Balich binje mal? jy vraegt alliens of je niet en
saegt waer ik waer.

Looft jy jou oogen niet? dat geeft me vry wat wongder?

Bal. Mal of niet mal, daer loopt somtyds vry wat ongder
't Iffer soo klaer niet of 't een duif elesen had is 't niet zoo
Jooft?

Iooft. As 't is vaer, as 't is Balig-buur, vaertjes neus is moers
troost.

Wel waer jy na toe? so moest, gaje t' samen om een Potje

Jasp. 't is alle daeg geen potjes tyd, is 't niet zo, seg Otje?

Otje. Wat sal ik seggen? ja of neen, ik weter niet van,
Ik ben so vies niet as Katte-stront, ik drink wel een kan
Als 't gelegen komt, gister was ik noch recht schapen
duits by de borsten, (Iten

Ik had myn leven niet elooft dat Floris so fien sten en mor-
Met de kaert, en hy bot as de droes, dat's immers gien
reyns.

Iooft. Waer waerje tot moer Joosten of tot moer Huygen,
of tot Meyns?

Met de valk, of in de koddery, of in 't vergulde Serpent?

Jasp. My dunkt dat je al de Herbergen van 't Lant schier kent.

Ot. Wel geefje dat so nu Jasper! en sou ik dat niet weten?

Heb

Heb ick niet in de kroegen en tavarens myn leven mieft
versleten?

Bal. Dat is jou groote eer luys-bos, foey, dats fray, jy bent
een gielt,

Hadje noch een paer voeten, Otje dikmuil, jy waert een
biest.

Ot. Hoe heylig binje nou. wil ikje wat seggen Balig?

Gy bint een sijne Priester, seker jy bint wel half zalig,

Gy bint van 't minne-nypse geloof, gy hoeft net niet te
roepen kynt,

Gy gaet me wel inde Kerk daermen de heiligen met hoe-
pen bynt,

De Spaense seet die hangtjet somwyls geweldig anje gat:

Segt nou een reys Balig, waer is het beste smockerbier in
de Stadt?

In Sinterklaes-straet, ofin Dirk van Affen-steeg?

Daer jy 'tpyntjen om een blank van malle passe kreeg.

En jy selt de bier-kolt wel krygen Jasper goet-bloet, al
sinje wat sneeghjes,

Daerom gaejemet de Droogfcheerders omde goet-koop
in slopjes en in steegjes,

In sint Jacobs-straet, in den arm, inde klok, ben ik mal?

Wacrom niet? op de bier-kay, inde nieuwe stadt, op de
wael en over al;

Daer 't ontrouwe Bier-dragers, die des Heeren tol ont-
steelen,

De knoeten brengen 'thuis, om dobbelt loon, op Burgers
ceelen.

Ik sou wel wat meer seggen, had ik een qua buy,

Maer de schelmery sel wel uitk omen van sommige luy.

Wel Baligh waer heen? waer heb jyt emunt mannen?

Bal. Ik heb hier een man verhuurt betielen. kandelaers en
kannen,

En tinne tafel-borden, daer sou ick gaen om gelt,

En maeken dattet voort tot onsent wert bestelt.

Wel waer gae jy na toe,

Josp. Ik sou hier by gaen halen

Myn tapyten en gout leer, en laten myn betalen
Te degen van de huur, indient hem niet en dient,
't Is al een maent geleen dat ik s' hem heb gelient.

Oz. En ik ga hier een Brabander een Montieur verfoeken,
Die ik heb gebrocht eenigeflucken wercx, so wel panneel
als doeken,

Fray geschildert, wel vast gestelt, en wel uyt gemaekt,
Schoone Historitjes, so wel gekleet als naekt,
Indiese myn Heer so wel aenlaen alse myn behagen.

En maeken wy de koop het sal al veel bedragen,
Want daer is vry wat goets. Teneerften een figuur
Vad Luickes van Leyen, en een van Albert-duur,
Van Heemskerk, van Holbeen, van Bacio Bandenel,
De strijd van Hercules, met den Wacht-hont van de Hel
En ander dingen meer, so modern als antijk.

Ik hadse hem niet gedaen en waer de man niet rijk:

Want daer isser so veel om een zael te stofferen,
Daer men logeeren sou Princen en groote Heeren,
Daer ga ik nu na toe. Laet sien hoe is syn naem?

Sinjeur Jerolimo. al even wel so een Taeflet is bequaem.

Joost. Wel die man woont in myn buurt, daer gaje meer
als seker.

Ik deed hem lesteent nog twe schroeven en een beker,
Met silvere schalen, en met koppen noch daer by,
Met een dozyn lepelen, en een zout-vat twedry,
Ik hebt hem by-geset, en dat ter goeder trouwen,
Ik vraeg hem ook wel eens of hysc voort wilt houwen.

Wel wat voor volk komt hier? wel hey hier is de Schout.

Schout, Diesfeyers, Notaris, Getuygen, Klerk, Robbeknol, Bya-
teris, Gerrit, De Spinsters, Balich. Joost, Jasper, Oz.

Schout. Wel sluyt de deur eens op.

Gerrit. Wat isser dat noch hout?

Byateris. Wel wat is hier te doen?

Trijn. De man is bankerot.

Joost. Bankerot? bankerot? oeh! dat verhoede Godt.

Jasp.

Jasp. De nicker, is hy deur?

Schout. Hoe dringje? proper gasten?

Ot. Myn Heer, mach ik het myns met eeren niet aentasten?

Schout. Neen, of ja, ik weet niet, het macher wel na zyn.

Joost. Wel mag ik dan met recht niet spreken om het myn?

Bal. Ik begeer het myne weêrom, al sou ik 'er om vechten.

Schout. Myn lieve man. gy meugt u selven niet rechten.

Daer zyn de Rechters toe, die houwen 't voor een keur.

Al waert u eygen goed, de huys-huur die gaet veur. (de,

Joost. Gelooft myn Heer de Schout, dat ik 't de man maer lien

Doen hy uyt Brabant kreegh zyn aldernaeste vrienden.

Ik deed op goed geloof, ik had geen quaed vermoên,

En ben ik het nu quyt, dat sou de duyvel doen.

Ot. Heer Schout ik heb de mensch deschild'ry laten kyken,

Om offe hem te koop niet wel souwen gelijken,

Ik hebse op 't besien tot zynent maer gebrocht,

En ik en hebse hem niet heel en al verkocht,

Daer zyn stucken by van bey myn beste-moederen.

Schout. Ja dat is niemendal, het zyn vertrouwde goederen,

Men doet daer op gien recht.

Ger. 't Hoort myn, 't staet op myn grongt.

Bal. De gallig om jou hals hoort jou, jou ouwen hongt,

Jy selt myn Tinné-werk nu al-re-mael weêr geven,

Of jy seltet (ik sweert) beklagen al u leven.

Ot. Geeft my myn schildery: hoor jy 't ouwe knecht?

Ger. Doen ik jou ongelyk, so spreek my an met recht.

Jasp. Jy Susannes boef, onthouje myn Tapyten?

Myn goudtleer en myngoedt, soo sal ick jou dood smy-

ten.

Ger. Dat leg ik in kennis, ik neem u tot tuigh myn Heer.

Schout. Swygt allegaer, weest stil, het is u meerder eer,

't Zyn keuren van de Stad, wie false anders maken?

Ik ra ou eens so stout dat gy hem an soud' raken:

Vervecht noch en verpraet u goede saecken niet,

't Waer beter dat gy luy het an de Heeren liet.

Sluitop, en daer meê voort, ik ra u niet te kyven.

Ger. Wel an, Heer Notaris, tijd wacker an 't beschryven.

Jasp. Daer speelt de Nicker mee, het heele huys is leeg.
Bal. Oackermenten, o doot! gants fwongen dat 's gien deeg
Di. Waer heb jy kleine schelm mijn schildery gelaten?
J. Waer zyn mijn schalen, en mijn koppen en zout-vaten?
 En al mijn silver tuyg? segt vengel?

Rob. Dat weet Godt.

Jasp. Waer is mijn goet?

Rob. Weet ik 't?

Di. Ja wel ik word schier fot,
 De Jongen spot met ons, en is noch onbekommert.

Bal. Waer is mijn Tin? segt op.

Rob. Wat weet ik 't, in de Lommert,

Of tot de diefjes vaers.

Jasp. Mijn Heer de Officier.

Komt toch (so 't u gelieft) eens met u dienaers hier,
 En vangt dees jonge guit. Want hy weet van de slagen,
 Voorseker hebben sy 'te nacht al weg gedragen.

Schout. Vat hem Meynert, also stuckediefs gaet met myn,
 Gy moet voor dese reys dats mijn gevangen zyn.

Rob. Och Heere Godje, och!

Schout. Ik sel jou gevangen leggen.

Rob. Och! och! myn lyfs gena, laet my los ik sal leggen

Al 't gene dat ik weet.

Schout. Spreekt op en hebt geen vrees.

Rob. Mijn Heeren hoort toe, zyn goederen zyn dees,

So hy my heeft geseyt selfs met zyn eygen woorden.

Mijn Heeren mijn Heeren, hy sey dat hem toe be-
 hoorden.

Een goe grond van een huys, en een out duivekot,

Maer 't is nu wat vergaen, vervallen en verrot

Ger. Notaris schrijft dat op, en rept u hand wat vaerdig

Ten kan so slegt niet zyn of 't is so veel wel waerdig

Als hy my schuldig is.

Not. Waer leytet, an wat kant?

Rob. Na dat ik heb verstaen so leytet in sijn Lant.

Not. Wy zyn hier wel geraekt.

Schout. Wel dat is wel gesproken.

Ger. Van waer is hy?

Rob. Van waer? van 't Dorrep van Hobok
Daer by Antwerpen heen.

Nor. Van wie is hy toch daer?

Rob. Ik weet niet, van niemant: Ik verfinne, van zyn va

Schout. Wel dat is goed bescheyt.

Nor. Wet dat is foet mijn Heeren.

Dit relaes is genoeg om u te contenteeren,

Al was u schuld en eys noch andermael so groot,

Van zyn Vaer, van zyn Vaer, ô mijn ik lachme dood.

Els Kals. Jut Fans. Trijn Snaps.

Els. Mijn Heeren, met verlot, de Jongen is onschuldig

Och hy is simpel, slecht, onnosel en eenvuldig,

Dus bidden wy dat gy sijn jonkheit doch verschoont.

En ook heeft hy niet lang by dees zyn Heer gewoont.

Daerom weet hy niet meer van dese saek te kallen,

Alsgy of ik, of ook als iemand van ons allen,

Dees daegs quam hy by ons en klaegden ons zyn noot.

Jut. En dan kreeg hy van ons somtijds een stikje broot.

Of eenig ander spijs, na dat het was geschapen,

Dan ging hy in zyn huis voort by sijn Meester slapen.

De knecht weet nergens van, ey lieve laet hem gaen.

Die Jongen het gien schult, daer wil ik borg veur staen.

Schout. Maer VROUTJES weetjet wel, daer zyn wel loo

guiten,

Die anders sijn in 't hert als schynen sy van buiten

Het is een arge schalk vol slimme pottery.

Trijn. Heer Schout het is een Jool.

Schout. Wel an ik geefje vry.

Rob. Ik bedankje Heerschip seer.

Schout. Gaet strax voort uit mijn oogten

Bal. Krijg ik de Bankrotier, ik sel 't hem so uitdroogen

Fasp. Gans lyden dat ik mocht ik Ineed hem af de strot

Ik ben bedurven heel, dat weet de goede Godt.

Joost. Wie hoorden sulken stik van al sijn leven spreken

Da

Dat ik de ſcheim had, ik fou hem wis doorſteken,
De Knegt van 't Gout-smits gild, die wil ik ſturen om.
't Is haggelyk dat ik noech an het myne kom. *Binn.*

Op. Wel God verſiet u ſcha: nu wil ik ook gaen wanderen,
En vervolgen de ſiel van d' een plaets op den anderen,
En ſchryven hem van na in d' een en d' ander ſtadt,
So raek ik aen het myns, of ſo word hy gevat.

Bal. O bloet ik ben ſo quaet, al laet ik het niet blyken,
Maer is 't geen ſchelmen werk de armen uyt te ſtryken?

Wasp. Hier is niet te doen, als voor te bidden Jooft,
Hy voelt geen ongeluk die hem niet arger trooft.

Sy treden binnen.

*Notaris, de Getuygen, de Schout, de Steeboon, Gerrit,
Byateris, en al den hoop.*

Not. Wie ſal myn betalen 't geld van den Inventaris?

Schout. Komt voort en ſchaft myn hier myn loon of myn
ſalaris,

Wel waer na wagje, he? knap helpt my voort an gelt,

Byat. Met oorlof myn Heer, ik pas u niet en ipelt.

Not. Komt Beſtevaert jekomt, ſel jy my ſchrijf-gelt geven

Ger. Waer van? ik kenje niet, gy hebt myn niet eſchreven:

Schout. Voort, voort, betaelt myn gang, en ſonder
lang te ſtaen.

Ger. Ik kenje niet ſchuldig, gy hebt gansch niet gedaen,

Had gy die ſtucke diefs gekregen of gevangen,

So wou ik jou, jou loon mildelyk garen langen.

Schout. Nu taft vry diepjes toe, en geeft my voort de ruimt

Want ik heb om u went wil een groter ſaek verluymt.

Not. So doe ik van gelyk: wel wat ſal jou gebreken?

Fluks geeft my dat my komt, 't is lang genoeg gekeken

Houd my niet langer op, wel op en maectet af.

Schout. Schikt u tegelt ge'wind eer ik'er raed toe ſchaf:

Ja ſtel jy my te werk, en wildy niet betalen?

Not. Had gy my niet van doen, waerom quamt gy my
halen?

S P A E N S C H E N

Nu geeft de boden 't haer, en helpt my an 't myn.
Ger. Wy seggen dat wy u in 't minst niet schuldig zyn:
 Komt levert my de A&C. of geeffe dese Vrouwe,
Not. Ik hebse niet volmaekt

Byat. Argo, ook ongehouwe
 Te betalen? hoe is 't? of wat mien jy myn vrient,
 Dat ik u geven sal dat gy niet hebt verdient?
 So mal en ben ik niet.

Ger. Gy eischt te onbescheyen.

Scho. Nu voort, stelt my te vreen, ik mag niet langer beyen

Not. Ik heb uyt mijn kantoor geweest to tangen tijt,
 't Is reden, noch 't is recht dat gy so beeslig zijt,
 Ik heb om u versuimt 't profijt van groter saken:

Schout. Hoe is 't? is 't hier van 't inal? ik moeter een eynd
 of maken,

Antony grijpt het bed, en brengter straks al voort
 In de Boeyen.

Byat. So stout dat jy neemt dat myn hoort,
 Ik segje legtet neer, wel an en latet leggen.

Sch. Wel roept my voor het regt soje wat hebt te seggen.

Byat. Is dit een Stad van Recht? 't is een Stad van geweld.

Scho. Ik neemje goet koop meê, of schikt my an mijn gelt,
 Komt t' onsent, maektet of, so raekje aen de peys lief

Byat. Bin jy ien Schout, je bint ien overgeven vleys-dief!
 Je bint ien ziel-moorder! jy bloet-suiper! jy siel!

O jy geweldenaer! kryg ik je by myn ziel.

Dat 's alliens, bin je ien Schout, ien Schout, en doeje
 fulke dingen?

De Jonges fullen nou wel ien lietje van jou singen,
 Indien dat gy iens word op leelijkheid betrapt.

Nu ik mag gaen na huis, ik heb mijn gat wel eschrapt.

Ger. Goeden dag Byateris nu wil ik mijnder wegen gaen,
 Ik mag deinken mijn huis her so lang leeg estaen.

Adieu buurtgens, vaert wel, en deinkt op 't geengy siet:
Al siet men de luy men kentse daerom niet.

Est. Hoe dikwils wert de mensch door schone schyn be-
 drogen.

Het schaet mijn Buirman niet, hy is groot van vermogen

Jut. Maer die de arme luy too diefs gewijs strijkt deur,
Die wens ik ook een bast na Keyser Karels keur.

Indien hier yemand is die meend dat wy hem raken,

Wy fullen 't na zijn sin veranderen en vermaken,

By so verr' dat zyn jonst ons maer de vriendschap doet,

Dat hy ons seid en schyft hoe dat men 't stellen moet.

Rob. Myn Heeren wie gy ziet, heeft u dit Spel behaegt

So gy u gelt en tijd in gener wys beklaegt,

Sy toont het ons met vreugt, en doet my alle na,

En so 't u wel gevalt, so roept eenstemmig ja.

Volmaekt in 't jaer 1617. in April.

G. A. BREDEROD.

't Kan verkeeren.

L E E S E R.

V An onverstandigen die selver niet en dogen
 Wrdik, hoewel ik sticht, gelastert en belogen:
 Niet wonder, want 't is om dat ik te naek ontdek
 Des Werelds guitery en 't algemeen gebrek.
 'k Ondek u niet tot scha verscheide Boeve-sticken,
 Neen ik, maer wel ten dienst, om de verhole stricken
 Te leeren myden, die soo heymelyke zet,
 Deez' snode boose eeuw, daer selden opgelet
 Word van de domme jeugt, die'er selven niet kan wachten.
 Ik bid u wilt my des onschuldig niet verachten,
 Maer mint my, leeft my wel, gysult my dan in stee
 Van lasteren achten voor een goede baek in Zee,
 Van qua manieren, die te myden u gebode
 Seer wyjslyk word van Gerbrand Brederode.

S. KOSTER,

Over al't huys.

G. A. BREDEN ODE, tot den Leezer.

IS't dat gy yet merkt, leeft of fiet
 Dat quaed is, schuw't dat, doetet niet.
 Ik heb 't met lult tot leer gedaen,
 En niet om dien wegh in te slaen?
 Maer vindy wat dat u wanhaet,
 't Zy u tot les: gy Knaep of Maegt.
 Men weet soo nodigh het Fenijn,
 Als dingen die daer goet voor zijn.
 Een Kind onwetend van veritant
 Dat loopt in 't vuur, al waer 't hem brant.

Dan

Dan ymant die wel beter weet,
Die denkt, dat vuur is my te heet:
Hy tastet met yet anders an,
En trekter nut en warmte van.
Soo bid ik dat gy dit ook trekt,
Op dat het u wat goeds vertrekt.
Het oordeel (dunkt mijn) is verkeert,
't Welk seyde, dat men de sonde leert,
Als men se eygentlijk verklaert,
En al de Werelt openbaert.
Ik neem, een Preker op de stoel
Als die ontdekt een vreemt gevoel
Van een eerlofen snoo Sophist,
Of een Godloofen Atheist,
Sou die daeromme boosheit doen?
Of ergeren in 't minst de goên?
Dat sluyt niet. Sou de Magistraet,
De Overheidt, de wyse Raet,
De boosheit leeren yder voort,
Als sy bestraffen Princen Moort,
Of Vrouwekracht, of dievery?
Straet-schenden, of brant-stichery?
Dat komt met my niet over een,
Soo weynig als in lijf en leên.
De sucht of siekten overspruyt,
Wanneers' een Doctor ons beduyt,
Soo luttel of noch moog'lijk min,
Dringt immer 't quaed ter zielen in:
Want in een Godlijk goet gemoedt,
En komt ook niet dan alles goedt.
De dingh en dan groot ofte kleyn,
Den reynen zyn zy alle reyn,
Den quaden dyt alles tot quaet,
Om dies-wil dat het met hem gaet
Gelyk als met de vuyle spin,
Die 't goetste neemt ten quaetsten in,
Die 't honigh in senijn verkeert,
Als 't in sijn binnenst is verteert?

934502

Soo doen veel menschen hier te landt,
 Sy spreken van een ander schand,
 En Lof en Eer. Na haet of gunst,
 Maer niet na kennis van de kunst,
 In sulken breyn werd nu gemaelt
 De roem of laster die men haelt.
 De gene die ik heb geraekt
 Ontwetens, hebben wy gelackt,
 Ik geeft haer toe: En voor de smaect,
 Soo wensch ik dattet haer wel gaet
 Aen ziel, aen lijf, na wil en wensch,
 Soo wel als eenig levend' mensch.
 Maer gy verlichte, suyver, net,
 Die op myn werken lustig let;
 Hier hebby maer een slegt gerijm:
 Dat niet en rickt na Griekische Tijm,
 Noch Rooms gewas, maer na 't gebloemt
 Van Holland kleyn, doch wijd beroemt,
 Al heester geen uytheemse geur,
 't Amsterdams daer gatet veur,
 Het Nederlandsehe doffekruyt
 Geeft voor dit mael niet soeters uyt
 Alsy en liet: so 't u niet smaect,
 Soo bid ik dat gy 't honigh maect
 Met u geleerde groote geest,
 Die 't best uyt u *Boek-weyden* leest,
 En brenget in u *Byen-korf*,
 Daer ik nauwlijks by komen dorf,
 Om dat ik 't welk ik vry beken,
 De minste van uw *Byen* ben.

Anno 1618. Den 6. Juny.

't KAN VERKEREN

E Y N D E